

Debesuota, diena 35°, naktį 25.
Saulė teka 5:39, leidžiasi 6:11.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovo-March 30 d., 1970 m.

Kaina 10c

75

KOMUNISTAI PRADEJO PULTI KAMBODIJĄ

VISKAS PAJUNGTA LENINO GARBEI

Vilniuje, vasario mėn. 12-13 d. įvykusiame Lietuvos vad. kūrybinių sąjungų valdybų plenumo, kaip jau minėta, plačiai apžvelgta tai, kiek okup. Lietuvos menininkai kuria... Lenino garbei, ką jie jau sukūrė ir ko dar jiems trūksta komunistų vado didesnei "šlovei".

Dailininkų s-gos valdybos pirm. prof. J. Kuzminskis nurodė ("Tiesa", vas. 17) į ypacių rūpestį puoselėti Lenino buvusią iniciatyvą miestuose statyti paminklus žymiesiems "revoliucijos ir tarybinės valstybės" veikėjams. Dėl to subrūzdę ypač okup. Lietuvos skulptoriai ir jie skuba gaminti komunistų paminklus, kurie dar šių metų pavasarį, kaip grynai po lietaus, išdygsia ne tik Vilniuje ar Kaune, bet ir visoje eilėje mažesnių vietovių.

Čia keli pavyzdžiai: Lenino paminklas Kaune (dail. N. Petulis ir arch. K. Šešelgis), kario J. Uborevičiaus paminklas Utenoje (P. Vaivada), monumentas sovietų armijai numatytas Kryžkalnyje (B. Vyšniauskas), paminklas komunistui K. Poželai Pakruojuje ir t. t.

Šiame srante kukliai įsibrauna vienintelis, ne lenininis darbas, tai Vilniui numatyta bronzinė, skulpt. P. Aleksandravičiaus darbo, žemaitės skulptūra.

Atrodo, pavojai gresia lietuvių menotyrin, nes ir "Tiesa" (vas. 17 d.) mano, kad "menotyras būklė kelia susirūpinimą". Menotyra, atrodo, per mažai vertinama iš komunistinio taško, nes plenumo kalbėje teigė, jog jau seniai pribrendęs reikalas "moksliškai, iš marksistinių pozicijų įvertinti visų lietuvių meno šakų palikimą". Pasiūlyta net steigti atskirą lietuvių meno istorijos institutą. Kuo jis rūpinsis? Tarkims "marksistines pozicijas"? Dėl to, manome, susirūpinimas atsiranda dabar, bet naujam "darbui" prasidėjus.

Muzikos srity, kompozitoriai, aišku, taip pat pajungti kurti Lenino garbei. Dainų, atrodo, sukurtą nedaug, tačiau, prof. E. Balsio duomenimis, komunistų ideologas daugiau garbina masių kompozitorių kuriamomis kantatomis ar oratorijomis.

Tų muzikų vardai: J. Dambrauskas su jo "Patetine kanta", V. Barkauskas, A. Bražinskas, R. Žigaitis, V. Laurušas.

Filmų srity, kaip aiškino R. Vabalas, per 25 metus sukurta apie 30 ilgo metražo filmų, gi Lenino garbinimo srityje — vos pora apybraižų, kur vaizduojamas Lenino lankymasis Lietuvoje ar komunistų "Iskros" platinimas. Tačiau ilgieji filmai vengia temų apie Leniną ir tenkinasi vaikų vidiniu pasauliu ("Gražuolė") ir kt. siužetais.

Teatro draugijos pirmininkas, akt. J. Kavaliauskas, atrodo, siekė "paprakti" partiją, paminėjęs, kad š. m. sausio mėn. visų Lietuvos teatrų atstovai lankėsi Lenino mieste, keliavę "brangiomis širdžiai vietomis". Kavaliauskas vis dėlto pripažino, kad okup. Lietuvos teatrų repertuare dažnai pastatomos silpnos pjesės, kurios teparodomos vos kelis kartus. Dėl to teatro žmonės šaukiasi tautos — jie norėtų susilaukti pagalbos iš mokyklų, humanitarinių mokslių fakultetų, spaudos su kritikais. Nusiskundžiama; iki šiol daug

IŠ VISO PASAULIO

VIENTIANE. — Laose vyriausybės kariuomenė išstūmė po sunkių kovų komunistus iš dviejų kalnų viršūnių, apie penkis mylias nuo svarbaus Long Cheng miesto.

KOPENHAGA. — Iš Lenkijos į Daniją laivų atplaukė lenkų šeima, susidedanti iš 10 asmenų. Lenkai pagrobė atviroje jūroje prekinį Lenkijos laivą, kuriame jie dirbo. Nepaklausiusius įgulos narius jie uždarė į kajutę. Po to jie laivą nudažė, kad jis būtų panašus į Danijos laivus, balta spalva ir užrašė danišką pavadinimą. Taip praplaukę sovietų laivų patrulius, lenkai atplaukė į Danijos uostą Nekso.

ROMA. — Italijoje bandoma sudaryti vyriausybę. Pranešimai sako, kad dėl ministerių buvo susitarta nesunkiai, daug sunkiau yra padalinti keturiom partijoms generalinių sekretorių vietas, kurių gali būti net 60.

KEY BISCAYNE. — Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Zigler pareiškė spaudai, jog gandai, kad prezidentas nepatenkintas ambasadoriaus Bunkerio veikla Pietų Vietname, esą neteisingi. Ambasadorius sugrįžta į Washingtoną gegužės mėn., tačiau po pasitarimų jis vėl grįžta į P. Vietnamą.

MIAMI. — Tautinės Moterų Organizacijos (NOW) vadovybė deda pastangas, kad JAV Oro Biuras daugiau nebevadintų jurganų moteriškais vardais, nes toks įprotis duodas moterims blogą vardą. Uraganai daro nuostolius, griaua ir palieka bioligus atsiminimus tiems, kuriuos jie paliečia. Tuo nukentėjančios moterys, kurių vardais uraganai pavadinami, — tvirtina moterų veikėjos.

ST. LOUIS. — Washingtono universitetas buvo uždarytas praėjusį penktadienį po studentų susikirtimo su policija. Studentai puolė atsargos karininkų paruošimo įstaiga — R. O. T. C. Pastatui buvo padaryta nemažai nuostolių. Universiteto vadovybė pakvietė policiją. Aštuoni policininkai, vienas studentas ir fotografas buvo sužeisti, devyni studentus policija suėmė. Universiteto studentai pernai balsavo ir nutarė didėle balsų dauguma ROTC palikti. Nėdėlė mažuma su tuo balsavimu rezultatu nesutiko ir bandė jėga uždaryti karininkų centrą.

DAMASKAS. — Sirijos radijas pasigyrė, kad penktadienį jos kariuomenė buvo išmušusi izraelitus iš 21 sustiprintos pozicijos. Daug izraelitų kovose, Golano aukštumoje, žuvę. Apkasi įrengimai buvo sunaikinti. Sirų kariuomenė išbuvusi izraelitų pusėje virš dviejų valandų.

spektaklių visai nerecenzuojama, kritika nebūna išsami, ne visuomet, esą, pastatymas nagrinėjamas "iš partinių pozicijų".

Naujieji Kambodijos vadai: kairėje — premjeras Lon Nol ir dešinėje — laikinasis Valstybės Vadas Cheng Heng. Tautinė Asamblėja davė jiems pilnas galias po princo Sihanouko nuvertimo.

EGIPTAS SKELBIA ŽINIĄ APIE JAV IR IZRAELIO SLAPTĄ SUSITARIMĄ

KAIRAS. — Pusiau oficialus Egipto laikraštis Al Ahram paskelbė stambiame raidėm žinią iš Washingtono, kur arabų diplomatai patyrė, kad Amerikos nutarimas neparduoti Izraeliui daugiau lėktuvų esąs tik apgavystė. Amerika slaptai susitarusi su Izraeliu ne tik parduoti prašomus 125 lėktuvus, bet dar susitarusi pakeisti visus arabų sunaikintus lėktuvus. Nežiūrint Amerikos pareiškimų Izraelis gausias iki 1971 metų pabaigos visus reikalaujamus lėktuvus.

Iki šiol po 1967 metų arabų-žydų karo, Izraelio aviacija sunaikino jau 102 arabų lėktuvus, iš jų 85 Egipto lėktuvus, kurių tarpe buvo 54 sovietų Mig-21, ir 17 Sirijos lėktuvų, irgi sovietų gamybos. Per tą patį laiką Izraelis praradęs 19 lėktuvų, iš jų vieną lengvą žvalgybos lėktuvą. Vieno iškariotą izraelitų lėktuvą numušė egiptiečiai, septynis Jordanas ir 1 — Sirija. Įdomu, kad tik du lėktuvai buvo numušti oro kovose. Kiti numušti artilerijos švediniais.

Lebane vėl įvyko naujų kovų tarp arabų partizanų ir krikščionių falangistų. Jau žuvo 39 asmenys ir 60 buvo sužeisti. Lebano vidaus reikalų ministeris uždraudė "slaptoms gaujoms" nešioti ginklus, ir įspėjo, kad visi ginkluoti vyrai bus perduodami karo lauko teismams. Žuvusių tarpe buvo ir vienas užsienietis — šveicaras.

Stebėtojai, kalbėdami apie Egipto žinią, kad Amerika duos Izraeliui lėktuvų, nurodo, kad Amerika ginklus Izraeliui siųsti pradėjo palyginti neseniai. Izraelio ginklų tiekėjai buvo Prancūzija, Britanija ir Vakarų Vokietija. Apie 1963 metus Izraelis pirkė iš Amerikos Hawk priešlėktuvinių raketų, o po dviejų metų ėmė pirkti ir kitus ginklus 200 Pattono tankų, M-48 modelio; 75 Skyhawk lėktuvus, dar 80 Hawk raketų ir 50 Phantom lėktuvų.

Iš Washingtono pranešama, kad trečiadienį įvykęs valstybės sekretoriaus pasimatymas su sovietų ambasadorium Dobryninu davė mažai naudos. Ateityje Dobryninas susitikinė su valst. departamentu pasekretoriu Joseph Sisco.

— Iš okup. Lietuvos į Volgogrado srities Černuchinsko paukščių fabriką išsiųsta 40,000 kiaušinių siunta. "Vyresniojo brolio" ūkį sušelpė, kaip paskelbta "Komm. Tiesoje" (vas. 22) Tauragės rajono Taurų sovchozas.

— Lenkijoje gegužės mėn. vyks lėlių teatrų festivalis, į kurį vyks ir Lietuvoje veikias lėlių teatras.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Pašto įstaigos, kurios dar nesuskubo išnešioti per streiką susikrovusių laišku, šiomis dienomis turės išnešioti 62 milijonus cenzū biuro siunčiamų gyventojams formų.

♦ Sovietų komunistų partija paskelbė Kinijos vadų pasmerkimą. Kiniją skaldanti pasaulinių komunistų judėjimą ir jį silpninanti.

♦ Argentinoje pagrobtas Paragvajaus konsulas, nežinint grąsinimų jį nužudyti, buvo paleistas. Argentinos valdžia deda visas pastangas sugauti teroristus.

♦ New Yorke buvo išstatyta sovietų fotografijos paroda. Nežinomi asmenys 28 fotografijas sužalojo, apipurdėdami jas dažais ir apklijuodami popieriais. Žydų Gynybos Lyga paskelbė pagyrimą asmenims, kurie sugadino sovietų fotografijas. Manoma, kad tą darbą žydai ir atliko.

Kiek komunistinėje Lenkijoje kaštuoja automobilis?

VARŠUVA. — Muitas automobiliams į Lenkiją importuoti iš užsienių nuo praeito savaitgalio pakeltas ketveriopai, nuo šiol už kiekvieną importuojamo automobilio svorio kilogramą reikia sumokėti po 150 zlotų, tai yra po 23 vokiečių markes arba nepilnus 3 dolerius. Išeina, kad lenkas, norėdamas importuoti paprastą vokišką Volkswagen, turės sumokėti maito lygiai 120,000 zlotų arba 20,000 markių arba apie 5,000 dolerių! Tuo būdu lenkų valdžia norinti apsaugoti nuo užsienių automobilių konkurencijos ir priversti lenkus vartoti Fiat, kuriuos italai gamina savo firmos skyriuje Varšuvoje. Bet Fiat automobilis perkant lenkiškais pinigais kaštuoja 185,000 zlotų arba 28,000 markių arba apie 7,000 dolerių... ir tai ilgai reikia laukti eilės.

Kas kita Fiat pirkti už dolerius. Perkant doleriais nereikia eilės laukti, automobilį galima tuojau gauti už 2100 dolerių arba lygiai 8,000 markių.

Siemet Fiat dirbtuvės Varšuvoje planuoja pagaminti 29,000 automobilių; dalis jų skiriama eksportui.

UMW — angliakasių unijos prezidentas Tony Boyle labai įaudinosi, kai senato komitetas ėmė jį klausinėti apie buvusio unijos veikėjo Joseph Yablonski mirtį. Kaip žinoma, Yablonski buvo su žmona ir dukterimi nušautas.

KAMBODIJĄ MOBILIZUOJA KAREIVIUS

PHNOM PENH. — Kambodijos naujasis valstybės vadas Cheng Heng paskelbė per radiją atsisakimą į tautą, kuriame įspėjo gyventojus, kad Viet Congas pradėjo veiksmus rytinėse Kambodijos provincijose prieš Kambodijos piliečius ir prieš kariuomenę. Jis įspėjo klausytojus nepasiduoti komunistų viliojimams. Kambodijos parlamento atstovas Trinh Hoan pareiškė korespondentams, kad trys Viet Vongo voros žygiuoja iš trijų pusių į Kambodijos sostinę Phnom Penha. Miestas yra apjuostas vyriausybės šarvuotųjų dalinių. Komunistų jėgos turi apie 3,000 kareivių. Viet Congo kareiviai, apsirengę civiliais rūbais puolė Kohn Ky miestelį, vos 12 mylių nuo sostinės. Ten žuvo 11 asmenų.

Nuverstas princas Sihanoukas iš Pekino atskrido į šiaurės Vietnamą. Kambodijos valdžia paskelbė atsarginių ir savanorių mobilizaciją. Premjeras Lon Nol apeliavo į visus gyventojus gintis nuo komunistų. Princas Sihanoukas dabar jau tapęs oficialiu komunistu ir dirbas su komunistais prieš savo tautą.

Ketvirtadienį pranešimai kalbėjo apie Pietų Pietnamo dalinių puolimą Kambodijos teritorijoje. Ten žuvę 53 komunistų kareiviai. Saigono vyriausybė ir Amerikos kariuomenės vadovybė Vietname paneigė tuos pranešimus. Amerikos daliniai gavę specialų nurodymą iš valdžios jokių būdu nepažeisti Kambodijos sienų. Net vietnamiečių daliniuose esą amerikiečiai patarėjai įpareigoti žiūrėti, kad nebūtų puolama Kambodijos teritorija. Patarėjams įsakytą įtikinėti vietnamiečius vadus, kad jie nepažeistų Kambodijos neutralumą.

Visas derybas pasunkino jau ketvirtadienį darbdavių pradėtas vairuotojų atleidinėjimas. Sutartis sako, kad viduryje savaitės atleistas darbininkas turi gauti algą už visą savaitę. Daug transporto įmonių, tikėdamosios nesutarimo ir streiko, atleido nemažai vairuotojų jau ketvirtadienį ir penktadienį, kad nereikėtų mokėti už visą savaitę, jei nepavyktų susitarti ir prasidėtų streikas. Unijos dėl šito atleidinėjimo pažadėjo skųstis darbo departamente ir Darbo Santykių Taryboje.

Iš Kambodijos per Laosą į Hanoją išskrido 28 komunistų diplomatai: šiaurės Vietnamo ir Viet Congo atstovai Kambodijoje. Laos vyriausybė jiems neleido įeiti į sostinę Vientiane ir jie penktadienio naktį praleido šaltame barake užmiestyje. Į Hanoją tuo pačiu lėktuvu išskrido ir Laos komunistų pasiuntinys, atvežęs premjerui Souvanna Phouma laišką iš komunistų vadovybės.

Valstybės departamentas paskelbė, kad Amerika priešinga Vietnamo karo prapleitimui į Kambodiją. Amerika gerbianti Kambodijos neutralumą ir teritorinį nepriklausomumą. Amerika reiškia viltį, kad Kinija, kuri pasirašė kartu su kitais Ženevos 1962 metų susitarimą, dėl pastangas, kad Kambodija nebūtų įtraukta į karą.

Krūminis dantis transliuoja muziką

DAYTONA BEACH. — Floridoje yra moteriškė, kuri nenori, kad spauda skelbtų jos pavardę, tačiau ji pati spaudoje skelbia atsisakimus į Beville-Ridgewood gyvenančių nepažįstamą žmogų, prašydama, kad jis jai paskambintų. Jos retai pasitaikanti problema, yra ta, kad vienas jos neseniai užtaisyta dantis veikia, kaip radio priimtuvas. Dieną ar naktį ji staiga išgirsta muziką, sklindančią iš jos burnos.

Specialistai, į kuriuos ji kreipėsi, paaiškino, kad danties užtaisymui naudotas auksas ir amalgamas, padedamas burnoje esančių rūgščių, veikia kaip priimtuvas. Jis tačiau sugauna ne radio bangas, nes ji girdi tik tam tikrą muziką, be jokių žinių, komentarų ar garsinimų. Manoma, kad ji sugauna elektroninius fonografo signalus, kurie siunčiami bevieliu metodu iš vieno kambario į kitus. Moteriškė ieško savo kaimynystėje žmogaus, kuris groja tas plokštes ir kurias ji pertransliuoja savo danties pagalba. Tokie signalai keliauja netoli, tik apie mylią. Jai jau nusibodę klausytis vis tos pačios muzikos.

Nepadorių filmų garsinimas

Aukščiausiam Teismui, remiantis kalbos laisvėmis, padarius sprendimą pornografinių filmų naudai, kino teatrus užplūdo pigios produkcijos paveikslai, pažymėti "X" vertinimu. Kas anksčiau reikšdavo netinkamą rodyti publikai. Illinois valstijos grupė laikraščių, priklausančių Copley Press b-vei ir aptarnaujančių Springfieldo, Auroros, Elgino ir Joliet apyl. gyventojus, atsakė garsinti paženklintus "X" filmus. Daugumas gyventojų yra patenkinti šiuo laikraščių savininkų nuosprendžiu. Bet, kaip ir tikėtasi, atsirado negausus, bet balsingas opozicionierių būrys. Prabilo net valstybės seimelio atstovas Robert Mann, iš Čikagos, kuris pažadėjo įnešti įstatymo projektą dėl laikraščių skelbimų cenzūros, sakdamas, kad tai yra "nekonstitucinė kalbos laisvės priespauda". (pfl)

DRASA

Tuo metu, — pasakojo Fe-
ranas, — skurdau. Ne taip, kaip
kartais skursti be pietu, bet ir
be pusrėjų, ir be pietu, ir be
vakarienes, gyvas tik duona ir
tabaku. Gyvenau Vestminsterio
rajone, kur už keturis pensus
galėdavai išsinuomoti lovą. Lo-
vos būdavo trys, penkios ar net
septynios vienam kambary. Jei-
gu laiku moki — turi savo lovą,
o jei ne — įleidžia kitą nuomi-
ninką, kuris, žinoma, palieka ka-
nors prisiminimui. Užsieniečiai
siame kvartale negyveno, tik be-
veik vienai angliai, ir visi girtuo-
kliai. Trys ketvirtadaliai tų nu-
mininkų beveik nieko nevalgo
— negali, organizmas nebepril-
ma tiršto maisto. Tik geria ir
geria. Neverta dėl jų nė kišenės
raštyti — dėl tų vežiku, laik-
raščių bei batų raštelėlių parda-
vėjų ir sendvičmenų; vis tiek
trys ketvirtadaliai jų nebeįsteng-
tų pasikelti. Ir ko daugiau iš jų
gali tikėtis? Jie gyvena tik tam,
kad sukrapštytų kokį skatiką ir
palaikytų sielą kūne. Apie ką
nors kita galvoti jie neturėjo nei
laiko, nei jėgų. Grįždavo naktį,
virsdavo į lovą ir miegodavo
kaip užnušti. Ne, jie niekada
nugalvodavo — kasnelis duonos,
ir gana! Bet užtat gerdavo!

Į tą namą ateidavo nakvoti
toks prancūziukas geltonu, rauk-
šlėtu kaip varnos koja veidu. Jam
buvo ne daugiau kaip trisdešimt.
Bet jo gyvenimas buvo neleng-
vas — ne iš gero žmonės ieško-
davo čia prieglobščio, ypač pran-
cūzai, kurie paprastai nemėgsta

bastytis svetur. Jis ateidavo mū-
sų skusti — po pensą už barzdą.
Daugelis pamiršdavo jam užmo-
kėti, ir taip išeidavo, kad už pen-
są jis nuskusdavo tris. Eidavo
jis ir į kitus panašius namus ir
taip užsidirbdavo sau pragyve-
nimą. Netoliese jis turėjo savo
kirpyklėlę, bet niekaip negalėjo
prasigyventi. O kaip jis dirbo!
Eidavo uždarbiauti net į kalėj-
mą, nors ten jam dar mažiau
mokėdavo — po pensą už dešim-
tį barzdų. Mankštindamas savo
pavargusius pirštus, lyg mažus
geltonus pagaliukus, jis man sa-
kydavo: "Fe! Dirbu kaip vergas.
Kad uždirbčiau pensą, išleidžiu
keturis draugužius. Ką čia užgy-
vensi?! Reikia padoriai valgyti,
kad turėtum jėgų nuskusti de-
šimtį už vieną pensą". Jis plūso
kaip skruzdė, bėgiojanti aplink
skruzdėlyną, ir vien tam, kad
pramistų. Bet niekada neprara-
do vilties susitaupyti pinigų,
grįžti į Prancūziją ir ten prasi-
kurti. Mudu patikom vienas ki-
tam. Jis iš tiesų buvo vienintelis
galvojantis žmogus mūsų lan-
dyne, neskaitant sendvičmeno,
buvusio aktorius, kuris labai
protiškai pakalbėdavo, ir nebū-
davo girtas. Prancūziukas mė-
go pasilinksmiti, žavėjosi miu-
zikholu, į kurį nueidavo kokius
du kartus per metus, bet šnekė-
davo apie jį nuolat. Žinoma, apie
kai kuriuos miuzikholo malonu-
mus jis mažai teišmanė, nes ne-
turėjo pakankamai pinigų, bet
žavėjosi juo tikrai iš širdies. Ma-
nė jis paprastai skusdavo nesku-

Pietų Korėjoje įvairūs azartiniai lošimai yra ne tik legalūs, bet jie vyriausybei atneša nemažai pajamų. Čia ma-
toma lošimų salė yra Gen. Walton Walker viešbutyje Seoule.

bėdamas, patį paskutinį.
— Jus skusdamas, aš pail-
siu, — sakydavo jis.
Man tai buvo taip pat pramo-
ga, nes buvau įpratęs po kelias
dienes vaikščioti, nepraverda-
mas burnos. Retai sutinki žmo-
gų, su kuriuo gali pasikalbėti.
Kiti tik juokiasi. Jiems atro-
davo girtas, pamišėliu, kurį tik
pririšti už kojos arba uždaryti
į narvą.

— Taigi, — sakydavo tas pran-
cūziukas, — kai čia atvykau, gal-
vau, kad greitai grįšiu, bet da-
bar jau nebesu taip įsitikinęs.
Jau prarandu iliuzijas. Pinigas
— vėjo brolis, tik tas vėjas man
niekada nebuvo palankus. Pa-
tikėk, drauguži, man atrodo, kad
skusdamas juos, aš liečiu skus-
tuvu savo širdį. Kokie jie ne-
laimingi, tie vargšai! Kaip jie
kencia! Girtauja, sakote? Taip,
bet tas ir gelbsti juos — nors
iš to irgi mažai džiaugsmo. Aš,
nelaimė, esu per menkos sveika-
tos, kad galėčiau gerti. Štai.

Ir jis parodydavo, kur jam ne-
pakanka sveikatos.

— Tu, drauguži, atrodo, atro-
do, irgi ne iš laimingųjų. Bet už-
tat esi dar jaunesnis. Taigi, faut
être philosophe! Bet įsivaiz-
duok, kaip sunku būti filosofu
tokiame klimate, ypač atvyku-
siems iš Pietų.

Kai man tekdavo iš ten išsi-
kraustyti, — tada, kai nebetu-
rėdavau ko užstatyti lomarbe,
— jis duodavo man pinigų, duo-
davo, nes tokiuose namuose nie-
kas pinigų neskolina: jeigu jau
kam davei, nelauk, kad atiduotų.
Dar džiaukis, kad neapvogė. Ten
daug tokių, kurie greit nužūri
mažesnę porą batų ar geresnį
apsiaustą, pasipelnę tuo metu iš
savo budrumo, kai kiti miega, ir
dingsta. Morale žūsta skurdo
akivaizdoje. Ji reikalinga gele-
žinio charakterio žmonėms, o ten
juk visi šiaudadūsiai. Bet viena
reikia pripažinti — angliai, pa-
kliuvę į padugnes, ne krauge-
riai, ne taip, kaip prancūzai ar
italai.

Taigi, buvau gavęs kūriko vie-
tą garlaivyje, paskui basčiausi
ir po šešių mėnesių vėl sugri-
žau į savo senuosius nakvynės
namus. Patį pirmą rytą sutik-
kau savo prancūziuką. Kaip tik
pasitaikė skutimo diena. Jis dir-
bo dar įnirtingiau, negu anks-
čiau, tiesiog nėrėsi iš kailio, pats
dar labiau pageltes, veidas, tur-
būt, dar labiau raukšlėtas.

— A! Tai sugrįžai?! — šuk-
telėjo jis man prancūziškai. —
Aš žinojau, kad sugrįši! Luk-
terk, kol aš nuskusiu šitą klien-
tą. Mums reikia apie daug ką
pasikalbėti.

Mudu nuėjome į virtuvę, di-
delį kambarį su akmeninėmis
grindimis ir dideliu valgomu sta-
lu, ir susėdome prie židinio. Lau-
ke buvo sausas, bet šioje virtu-
vėje židinis kūrėsi žiemą va-
sara.

— Na, tai sugrįžai? — tarė
jis. — Neradai laimės? Aha!
Kantrybės reikia turėti. Tavo
amžių galima ir pakentėti die-
ną kitą. O kokie rūkai užsto-

jo! Kaip matai, aš vis dar čia,
bet mano bičiulio Pigo no jau ne-
bėr — tikriausiai prisimeni jį?
Aukštas juodaplaukis vyras, tu-
rėjo krautuvę mūsų gatvėje. Ma-
lonus žmogus, geras mano drau-
gas. Vėdės, žmona graži, gal
kiek pernokus, — juk ne kartą
gimdžiusi, — bet iš geros šei-
mos. Jis mirė nuo širdies prie-
puolio. Pakentek minutėlę, vis-
ką papasakosiu...

Tai buvo viena graži spalio
dieną, kai tik tu išvykai. Aš bu-
vau, kad greitai grįšiu, bet pa-
dėtai tai vargšai moteriškai. Man
rodėsi, kad tie vaikai tempia ma-
ne į save, įsikibę už kelnų. Nu-
ėjau pavėlavęs ir, kad greičiau
apsidirbčiau, skutau kaip nieka-
da nebuvo skutęs. Karšta bu-
vo dienele! Suprakaitavau visas.
Dešimt barzdų už pensą! Po de-
šimt už vieną pensą! Bet ta
vargšė moteris neišėjo man iš
galvos. Pagaliau baigiau skus-
ti ir atsisėdau. "Per daug! —

— Kuo galia jums būti nau-
dingas, madam? — klausiu.

Pasirodė, vargšas Pigonas su-
bankrutavo prieš mirtį. Krautu-
vėje neliko nė cento. Vos praėjo
dvi dienos, kai ji palaidojome, o
teismo vykdytojai jau beldžiasi
į duris.

— O, mesje! — sako ji. — Ką
man daryti?

— Palaukit, madam, — sakau

aš.

Pasiėmiau skrybėlę ir einu

kartu su ja į tą jų krautuvę.

O ten... Du teismo vykdyto-
jai, kuriems, tarp kitko, ne pro-
šal būtų buxę nusiskusti, sėdi
kambario, o aplinkui krūva vai-
ky. Ma foi! Dešimties metų
mergytė, labai panaši į motiną,
du mažai berniukai su trumpi-
kėm, o vienas, dar mažesnis, tik
su marškinukais. Čia pat dar du,
visiškai maži, voliojasi ant grin-
dų. O koks triukšmas! — visi
verkia, rėkia. Tik mergytė ra-
mi. Vykdytojai atrodė kaip ne-
savi. Tikrai verkti norėjosi, ma-
tant tokį vaizdą! Septyni, vie-
nas už kitą mažesni! Aš nežino-
jau, kad vargšas Pigonas turė-
jo šitiek vaikų!

Bet vykdytojai buvo geri žmo-
nės.

— Gerai, — sako vyresnysis.
— Duodate jums dvidešimt ke-
turias valandas surasti pinigus.
Kol kas mano draugas pasiliks
čia. Mes nenorim jūsų skriaus-
ti.

Fadėjau madam Pigon nura-
minti vaikus.

— Jeigu aš turėčiau pinigų,
— pasakiau, — jie tuojau pat
būtų jūsų, madam. Kiekvienas
padorus žmogus turi būti hu-
maniškas. Bet aš neturiu pini-
gų. Pabandykit prisiminti, gal
jūs turite draugų, kurie jums
galėtų pagelbėti.

— Mesje, — tarė ji. — Aš ne-
turiu draugų. Kada galėjau įsi-
gyti draugų, juk... septynis augi-
nau...

— O Prancūzijoje, madam?
— Nieko neturiu, mesje. Su-
sipykau su saviškiais. Be to, juk
jau septyneri metai, kai mes
gyvenam Anglijoje, ir atvykom

čia todėl, kad niekas mums ten
nenorėjo padėti.

Tai buvo baisu. Bet ką aš ga-
lėjau padaryti? Tik pasakyti:

— Nereikia nusiminti, madam.
Pasikliaukite manimi.

Ir išėjau. Visą dieną galvojau,
kokia ji rami — nežemiškai. Ir
sakiau sau: "Na, pasuk galvą,
sugalvok ką nors!" Bet nieko ne-
sugalvojau.

Kitą rytą kaip tik buvo mano
eilė dirbti kalėjime, ir aš išėjau,
nesiliaudamas galvoti, kaip pa-
dėti tai vargšai moteriškai. Man
rodėsi, kad tie vaikai tempia ma-
ne į save, įsikibę už kelnų. Nu-
ėjau pavėlavęs ir, kad greičiau
apsidirbčiau, skutau kaip nieka-
da nebuvo skutęs. Karšta bu-
vo dienele! Suprakaitavau visas.
Dešimt barzdų už pensą! Po de-
šimt už vieną pensą! Bet ta
vargšė moteris neišėjo man iš
galvos. Pagaliau baigiau skus-
ti ir atsisėdau. "Per daug! —

pagalvojau. — Ir kam aš taip
darau? Kvaila! Kam taip savo
jėgas eikvoti?" Ir tada man į
galvą atėjo ta mintis! Išsikvie-
čiau viršininką.

— Mesje, — sakau. — Aš čia
daugiau neateisiu.

— Kaip tai? — klausia jis.

— Užteks man čia plėsyti —
po dešimt už pensą! Aš vedu.
Ir nebegalėsiu čia dirbti. Per
daug brangiai man tie skatikai
atsieina.

— Ką? — sako jis. — Jūs lai-
mingas žmogus, jei galite čia
švaistyti pinigus!

— Švaistyti pinigus? Atleis-
kit, mesje, bet pažiūrėkit į mane!

— Aš dar buvau visas suprakai-
tavęs. — Uždirbdamas pensą,
aš prarandu tris, o dar kiek su-
dyla padų, kol ateinu čia ir parei-
nu. Kol buvau viengungis, mes-
je, tai buvo grynai mano reika-
las. Aš galėjau leisti sau tokią
prabangą, bet dabar... užteks...

Turiu garbės, mesje!

Apsisukau ir išėjau. Nuejau
į Pigo no krautuvę. Teismo vyk-
dytojas tebesėdėjo. Tfu! Tik-
riausiai be perstojo rūkė.

— Aš negaliu ilgiau laukti,
— pasakė jis man.

— Dabar jau nesvarbu, — pa-
sakiau aš ir pasibeldęs įėjau į
gretimą kambarį.

Viename kampe žaidė vaikai, jis priėmė kaip nevykusį kom-
o ta mergytė, — ne mergytė, o

auskas! — juos prižiūrėjo tar-
tum motina. Madam sėdėjo prie
stalo, ant rankų užsimovusi se-
nas juodas pirštines. Drauguži,
aš niekada nebuvau matęs tokio
veido — tokio ramaus, bet taip
išblykšusio, taip nusivylusio ir
sielvartingo. Galėjai pagalvoti,
kad ji sėdi ir laukia pačios mir-
ties. Baisu, iš tiesų baisu... O
artinosi žiema!

— Labas rytas, madam, — sa-
kau. — Kas naujo? Jums pavy-
ko ką nors surasti?

— Ne, mesje. O jums?

— Ir man ne!

Aš dar kartą pažiūrėjau į ją.

Nuostabi moteris. Oi, kokia nu-
ostabi!

— Bet šį rytą, — sakau aš, —
man atėjo į galvą viena mintis!

Ką jūs pasakytumėt, jei aš pa-
prašyčiau jus tapti mano žmo-
na. Gal tai vis geriau, negu nie-
ko...

Ji pažvelgė į mane savo juo-
domis akimis ir tarė:

— Mielai, mesje!

Ir tik tada, drauguži, nė kiek
ne anksčiau, ji pravirko.

Prancūziukas nutolo ir susi-
mąstęs žiūrėjo į mane.

— H-m! — pasakiau aš pa-
galiau. — Jūs drąsus žmogus.

Jis vėl pažvelgė į mane. Iš jo
akių atrodė, kad mano žodžius
plimintą.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo jau
daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrau-
tims nariams

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-
bes apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-
NIJIMAS nieško pinigo, o teikia patarnavimus savitarpinės
pagalbos pagrindu.

SLA — jau tur daugiau kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą
kad jo apdraudą tikrai ir saugų. Kiekvienas lietuvis čia gali
gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00
iki \$10,000.00

SLA — jam tur duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment in
surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukšto mokslo studijoms
ir gyvenimo pradžia!

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą
už \$1,000.00 apdraudus tik \$8.00 mokesčio metams

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-
nims, rekomenduojama lietuviškų KLUUBŲ ir draugijų na-
riams. Už \$1,000.00 akcidentales apdraudus mokeskis \$2.00
1 metus

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopos
veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus

Gausit špausdintas informacijas, jeigu parašysit:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t. 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liodžius, RASTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žolčenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 179 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IS ISTORIJS UKANU ATEINA LIE-
TUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapočinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS, 276 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA,
154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-
RIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, SVENTADIENIS UZ Miesto, 336 psl. \$5.00
9. St. Kalvytis, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingelis, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas
ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BOK PALAIMINTASI \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl. minkštasis
viršelis \$2.00, kietasis \$4.00
13. Juozas Švalistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERAŠČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIU KARALIENE. \$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION. \$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMES LEME, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Biliūnas, TERORO IR VERTIGIS IMPERIJA,
310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl.
angliškai \$4.00
20. Pranas Alifanas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Sitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti
paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money
orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"
1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

1) Nėra būti filosofu (pranc.) 2) Garbės žodis (pranc.)

Wouldn't it be a
shame if you saved
a pile of money for
retirement and there
was nothing to
retire to?

There's only one way to save money
that insures your country's future
at the same time.

That's U.S. Savings Bonds.
With U.S. Savings Bonds, you're
simply helping your country make
the future a little better than
the present.

Also, Savings Bonds are easy and
automatic. All you do is fill out a
little card through a Payroll Savings
Plan where you work. And then
you sit back and forget 'em while
the money piles up.

And if you set just a little aside
every payday, you'll never even
feel the pinch.

And you don't have to muster
up any willpower to save every
payday, because your boss
does it for you. It's some-
thing like setting up extra
paydays for the future.

If your Bonds are lost, destroyed,
or stolen, we simply replace them
without cost.

So there's no risk.
You can even cash in the Bonds
whenever you need to, for an
emergency.

Think about Savings Bonds for
your retirement.
One \$25 Bond a month would
be a pretty good start.
It's not only a way to
insure money for retirement.
It's a way to insure
retirement.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement.
It is presented as a public service in cooperation with The
Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KAIP NUETAS TAUTINIŲ ŠOKIŲ BŪRELIŲ KELIO SPRINDIS

Be dvi vasaras surengtiems tautinių šokių kursams Dainavos stovyklavietėje, tautinių šokių veikla, ypač ta jos dalis, kuri neįeina į mokyklų sudėtį, iki šiol nei iš L.B-nės, nei iš jos Kultūros Fondo piniginių paramos tiesiog nėra gavusi. Dar neatėjęs metas nė Klevelando med. daktarams bendrai tautinių šokių veiklai, (Tautinių šokių Institutui), sujungusiai tiek daug išsivijęs jaunimo, pasukti savo tūkstantinę. Lietuvių Fondas ir šiais 1969 metais, šį daugiašakį tautinį medį aplenkė.

O jo veiklos dalyviai irgi skiria šokiams mokytis ir mokytis brangaus laiko; patys taisosi palyginamai brangius tautinius drabužius, kiti apsimoka ir dalį kelioninių ir kitus, smulkesnius, reikmenis. Kadangi dalyviai — daugiausia moksleiviai, studentai, tai savo užsidirbtą pinigą ir neturi: jų išlaidos priklauso susipratusiųjų jų tėvų kišenėms. Tai ne savarankiški mokslininkai ar šiaip apstai uždirbantieji. Koktu buvo manyti ir žinoti, kad Urugvajaus tautinių šokių būrelio, dalyvavo Trečioje Tautinių šokių šventėje, kai kurie dalyviai dalyvės čia užsiliko užsidirbti namo sugrįžti kelioninigių.

O tautinėms šventėms, remiamomis visuomenės, uždavimas (viso apie 30,000 dol.) nuberiamas pro šalį. Pati girdėjau, kad paskutinės šventės 18 tūkstančių su kaupu čeki Kriaučiūnų, įteikdamas L. B-nės tarybai, (1969 m. sesijoje), siūlė pinigų skirti pačiai tautinių šokių veiklai. Reikėtų — būriams instruktuoti, kursams ruošti, šokių ir drabužių vadovams išleisti, paruošiamiems didžiajai šventei vietoviniams — rajoniniams sąsąrydžiams suaukšti, tautiniams orkestrams sukurti ir k.

Negirdėti, kad į tą teisingą pasiūlymą būtų buvę pilnai atsižvelgta. Tik toje pačioje sesijoje kai kurių tarybininkų buvo aištingai tvirtinama, kad visi pinigai priklauso Amerikos

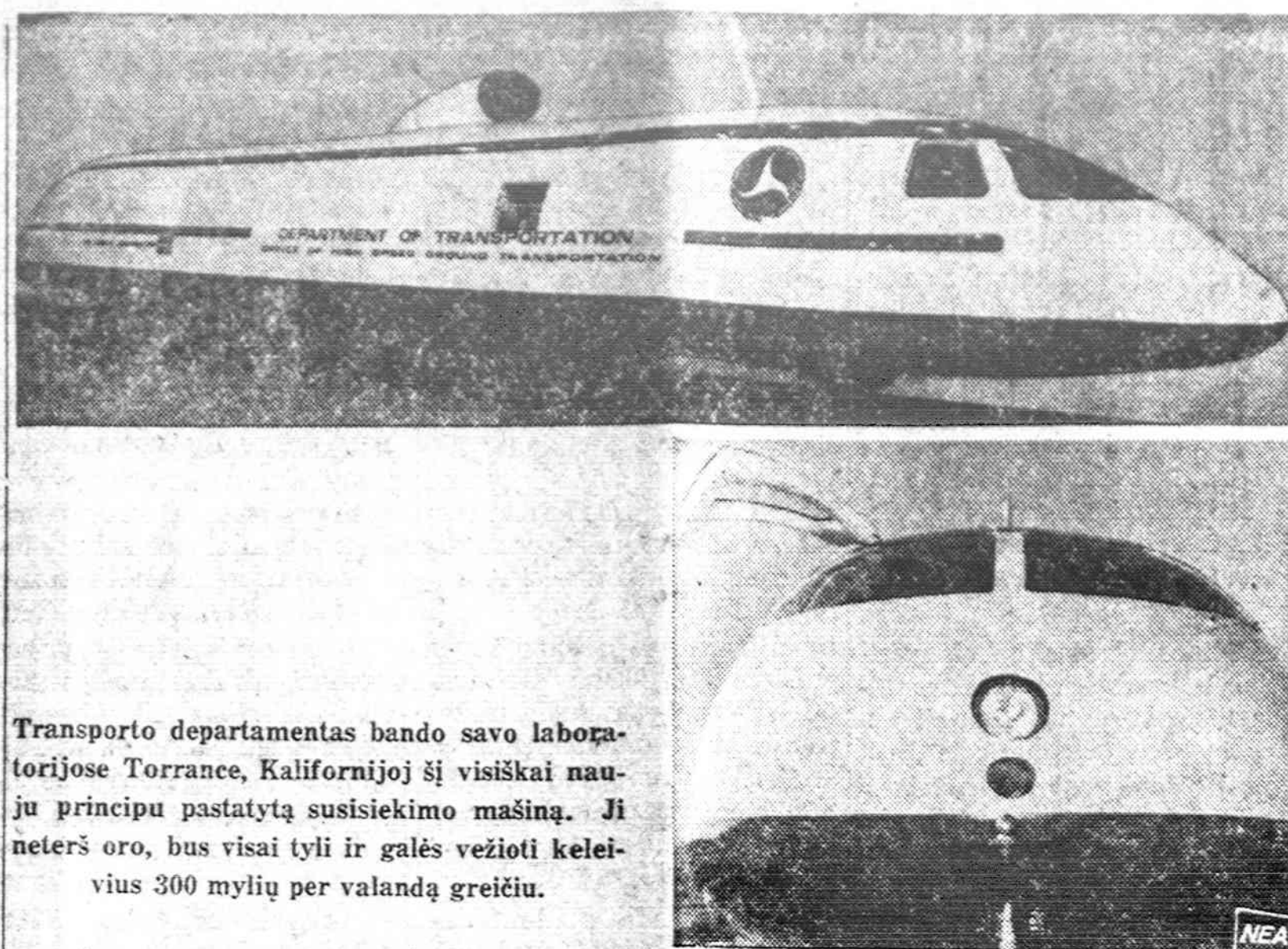
L. B-nės centro valdybos pirminkui, ir reikalaujama čia pat juos įteikti. Įteikta

Iki šiol tautinių šokių plote buvo dirbama kuone iš atsiminimų, atmintinai. Nenuostabu, kad neturėdami nei atrinktu, apvalytų nuo svetimų dalkinių, užrašytų ir išleistų knyga tautinių šokių, nei tikrų autentiškų drabužių pavyzdžių parankių albumėlių, kai kurių būrelių atskirų dalyvių matome apsilopiųsi ar apsišnešusių akivaizdžiais barbarizmais. Ypač yra pavojus užsivilkti svetimą rūbą ir rodyti jį kaip savo tiems būreliams, kurių dalyviai savo tos šakos tautinės kūrybos jau tiesiog nepažįsta. Kiti nors ir pažinti, bet negaudami paramos, pigumo sumetimais rengiasi ir rengsis, kaip kas išgali. O pigybės pigybėmis ir garsinasi.

Neatsižvelgdami į tai, 1500 jaunimo, 45-ki (silpniesni, stipresni, ir stiprūs) būreliai (1968. VII.7) šoko III-ję Tautinių šokių šventėje. Mokėsi šokti ir šoko vedini tautiniu idealizmu, tautinės kūrybos išlaikymo ir puoselėjimo suprantama būtinybe. Labai gerai nors tik tokios veiklos pamėgimu.

Paskutinioji Tautinių šokių šventė buvo iš visų gausingiausia. Paliekant nuosaly kai kuriuos neapsižiūrėjimus, klaidas, netobulumus, bendro vaizdo sudarymu turtingiausia ir galingiausia. Tuo bendru tautiniu vaizdu, pagavusi žiūrovų minios dėmesį, priverstė grožėtis, kitus net vertkti. Ir išlaikė tokią nuotaiką per visą ilgą programą. Sakytė, kokia dar kita pajėga, be skautų tautinių stovyklų, sukviečia vienon vieton į vieną lietuvišką oazę tiek jaunimo? Ir, be dainų švenčių — tiek visuomenės?

Argi tai nėra dokumentiškas įrodymas, jog iki tol programos dalyvių skaičius didėjo? O seni atsimėtiniai šokiai ir klasikiniai tautiniai drabužiai nėra „nubodusi atgyvena“, kaip

Transporto departamentas bando savo laboratorijose Torrance, Kalifornijoje šį visiškai naują principu pastatytą susisiekimo mašiną. Ji neturės oro, bus visai tyli ir galės važiuoti kelių 300 mylių per valandą greičiu.

nėra atgyvena ir pati tauta. Ir niekad nebus. Priešingai, aklesnieji žiūrovai gūščiojo, kai dar iš vyraujančio bendro lietuviško paveiklo rikteldavo išsiskyrę liai svetimi raštai, spalvos ar ištisas koks pavidalas.

Atsimenu girdėtą palyginamąjį pavyzdį, kaip laivas maldavo eiti ir toliau savo pareigas mažytį varžtelį, grasinantį atsisukti... Arba, pagal lietuvių tautos kūrybą, ką kalba iramos tinklo akys, vandenį vieną nutraukus netyčia užkabintam kokiam rastingalui: „Aš pirma, aš pirma“... kol pasileidžia visos. Arba visiems žinoma pasaulinė tiesa — neperlaužiamas pluoštas stipriai surišų ryškėlių, ir, jį paleidus, atskirai po vieną lengvai sulaužytas.

Iki šiol tautinių šokių būrelio tinklo vieningą idėją laikė ir saugojo beveik išimtinai tautinių šokių vadovai, mokytojai. Jos, bent sąmoningai, negesino šokėjai, rėmė jų tėvai ir kurstė nuo savęs nebėganti visuomenė.

Kad tautinių šokių būreliai, visokių vėjų pustomi, neimtu savo lietuviškojo darbo kelyje blaškytis ar visai nebūtų nupūsti nuo lietuviško plausto, kad

III-jį Tautinių šokių šventę nebūtų paskutinė, o IV-jį lietuviškąja valiuta būtų, visų pažinimu, aukštesnės vertės — priklausys nuo to, kiek šis lietuviškasis medis gaus šiandieniškos stiprybės, moralinės ir materialinės bendros paramos ir iš tų lietuvių, kurie yra ir bus įsipareigoję vadovauti tautinės kultūros puoselėjimui, tuo pačiu lietuvišką išlaikymui...

REPORTAŽAS IŠ TORONTO

Pokalbis požeminiame traukinyje

Arčiau durų sėdį du vyrai kalbasi apie keistai besiplėtojančią nūdienę padėtį, apie didėjančią nedarbą, apie neaiškias ateities perspektyvas. Jiedu aptaria šiuo metu nedarbą, apie neaiškias ateities perspektyvas. Jiedu aptaria šiuo metu mieste vedamą pašalpas gaunančios bendruomenės tyrimą, jų būklės svarstymą. Abu vyrai stebisi, kad daugelyje atvejų, dar visai jauni žmonės prisipažįsta nenorėti dirbti. Jie viešai tvirtina, kad jiems geriau nieko neveikiant imti miesto duodamą pašalpą.

To dar mažai, sako amžiumi vyresnis keleivis. Kada vietiniai laikraščiai pirmuose puslapiuose rašo apie pasitaikančius nedamaitintus miestiečius, apie jų finansinį nepajėgumą nusipirkti paprasčiausios duonos, mūsų valdžia ragina ūkininkus neu ginti kviečių ir už tai jiems dar primokėti. Jeigu jis teisingai supranta šio krašto padėtį, čia reikia tik gero šeimininko ir kietesnės rankos. Jeigu čia tik būtų galima prileisti lietuvišką gaspadorių, tokioje turtingoje šalyje jis padarytų auksinę tvarką. Nebūtų nei kviečių pertekliaus, nei mieste duonos trūkumo. Svarbiausia, kad prie darbo būtų prispausti tie visi dykduoniai — pašalpininkai. Juk ir Lietuvoje sakydavome, kad verčia duonutę tinginio valgoma. Antra vertus, mes irgi neturėjome pakankamai rinkų savo javams, o vokiečiams atsiskius pirkti žais, patys priverstinai valgėme. O nežiūrint to, kaip gražiai bujojo lietuviškas ūkis, kaip puikiai viskas užaugdavo, kaip gerai užderėdavo. Būdavo net miela pažūrėti į tvarkingą ūkininką, kai jis su vos sulaikomois staininiais išsileisdavo į turgų, ar sėkmadienio rytmetį į bažnyčią.

Jaunesnysis vyras klausosi ir nenori sutikti su bendrakeleivio išvedžiojimais. Įsiterpdamas jis sako, kad ir tėvynėje ne viskas buvęs rožėmis klotas, ne viskas taip uždarėdavo, ne visi arkliai buvo geri. Panašiai esą ir šiame krašte. Viskas priklauso nuo šeimininko, nežiūrint kas jis bebūtų, — lietuvis ar kanadietis. Jis žinąs atvejų ir mūsų tarpe, ir prie gerų aplinkybių buvę gauti ne tik neigiami, bet, jis sakytu, net nepateisintini daviniai. Jam esą ir pačiam keista, kad jis galėjęs tai klysti, manydamas iš tėvynės pasitraukė tik pats pajėgiausias, pats sumaniausias elementas. O dabar, jo nuostabai, šalia pasigerėtinų pavyzdžių jis matąs nemažą ir priešingų, kartais net nesuprantamų mūsų imigracinio gyvenimo

bės, moralinės ir materialinės bendros paramos ir iš tų lietuvių, kurie yra ir bus įsipareigoję vadovauti tautinės kultūros puoselėjimui, tuo pačiu lietuvišką išlaikymui...

mo poelgių. Vienam pavyzdžiui jis galėtų nurodyti viena torontiški politikierius, daugiau žinoma kaip finansistą. Jam įsigavus į Paramos bankelį ir pradėjus vesti tokias sudėtingas operacijas, vos nesuklupo toji gražiai veikusi lietuviška įstaiga.

Vitaminai tikrai nuvelina senatvę

Vitaminas E trukdo celių riebalų „rūdėjimą“

San Antonio vykstanciam medicinos tyrinėtojų seminare

Gera, kad buvę laiku apsižiūrėta ir tas finansininkas buvęs pasiūstas kitur, prie jam artimesnės laimės. Taip pat buvo norėta nugasparoriauti Kanados Lietuvių Fondą. Ten vienas mūsų švietėjas, Bendruomenės pareigūnas, nepaisydamas KLF taisyklių, nebūdamas net Fondo nariu, panoro tvarkyti lietuvių sudėtas lėšas. Būdamas Bendruomenės priekyje, jis dėjo visas pastangas perimti \$60,000 kapitalą. Ko jis nedarė įvairiais trukdymais, oficialiomis kalbomis ir kreipimusi į Garbės Teismą. Bet sumanęs Fondo šeiminkai apsižiūrėjo ir spaudimą atlaikė, nes Bendruomenės pirminko užmačios nieko bendro neturėjo su pagrindiniu tikslu, pagal kurį visos lėšos laikomos laisvos Lietuvos atkūrimui.

S. Pranckūnas

pasakė, kad kiti tyrinėtojai ir jo paties studijos parodė, jog vitaminas E vaidina pagrindinį vaidmenį paveikiant celių, kad jos „nepavargtų“. Tyrinėjama, kad žmonės, kurie priima vitaminus E tikėdami, jog tatai nuvelins jų senėjimo procesą, gal būt, yra tikrame kelyje. Tas vitaminas veikia kaip koks sąrėgas, kurs apsaugo celių membranas nuo apnuodijimo. Toks apnuodijimas degraduoja membraną funkcijas ir tatai, galbūt, išaiškina paslaptį, dėl ko organizmai sensta.

Vitaminas E yra gaunamas grūdų maiste (cereals), salotuose, ir tokiuose gyvulių organuose kaip kepenos, blužnis (kasa), širdis. „Yra pagrindo tikėti, kad vitaminas E gali gelbėti senėjimo proceso sulėtinimui“, pasakė Dr. Barber pridurdamas, kad nors jis pats nepaiso vitaminų, bet skaičius jo kolegų vitaminus ima, kadangi jie įsitikino, jog jau yra užtenkamai įrodymų jų naudai.

REMNIKITE TUOS BIZNTERJUS KURIE GARSINASI „NAUJENOSE“

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knyga

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS

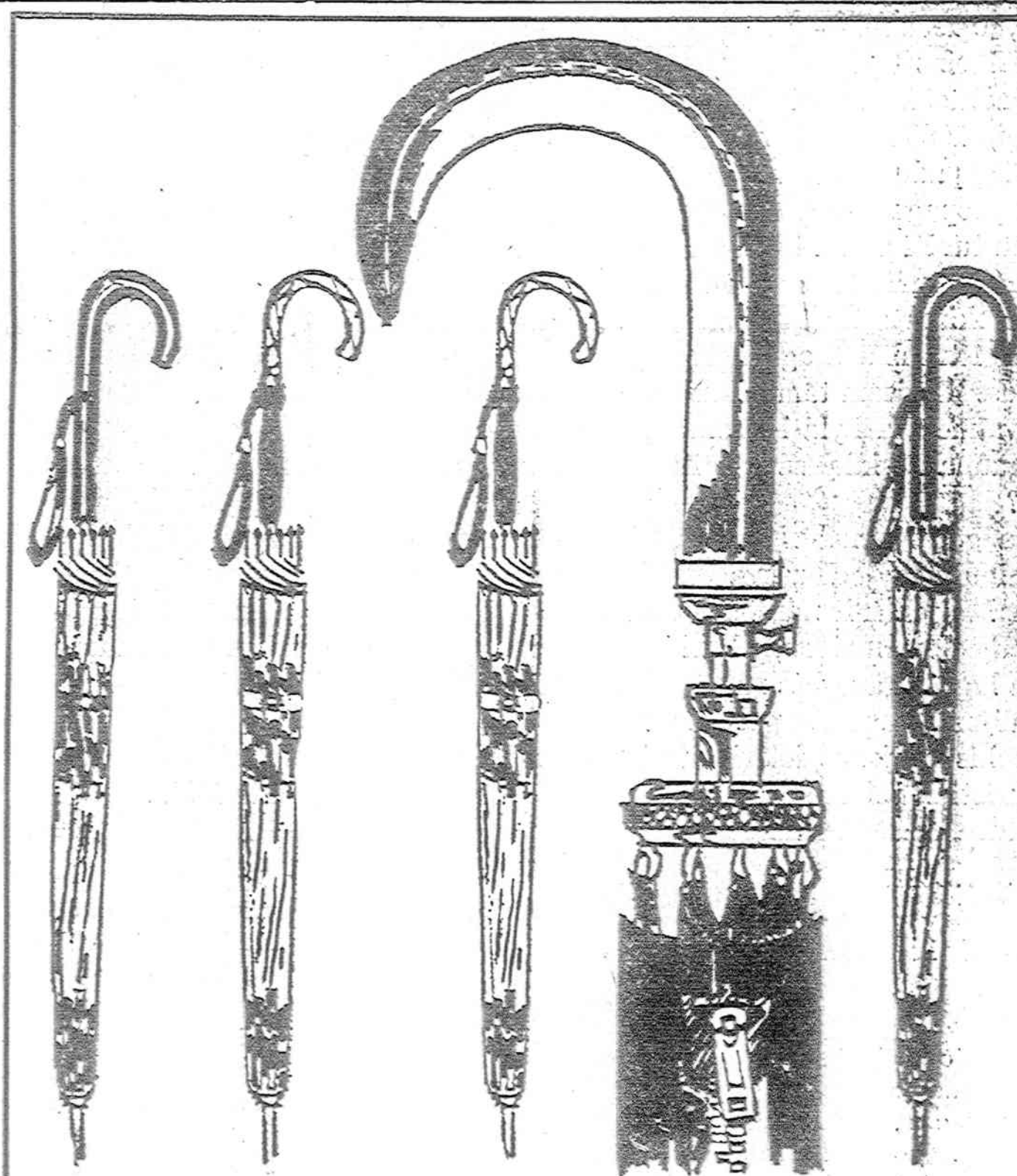
176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršėlai. Kaina \$2.00.

Tai geriausiaji sodrių pasiskaitymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

these umbrellas
are free
from the "accessibles"

Jūs susižavėsite šiuo specialiu pavasarinu pasiūlymu. Tie naujos mados, aukštos kokybės lietsargiai yra atsparūs vėjui ir turi puikią išvaizdą. Vandens neprilimanti medžiaga yra 100% nylinė. Jums labai patiks nuostabus grožio, neįprastos formos rankenos. Ne naudojant, tie lietsargiai sudėdami labai patogiam nešiojimui; vyriški dargi įdedami į makštį su ziperiu. Ta puiki dovana — įvairių spalvų medžiagos ir

įvairių formų rankenomis lietsargiai — gaunama atidarant taupymo sąskaitą su 500 ar daugiau dolerių arba inčiais, tiksliai sumas prie dabartinių taupymų. Mes siūlome pasirinkti individualiai pritaikytus taupymo planus, nėsantius 10 5% palūkanų. Ši dovana — viena kielvienai šeimai — nesimundama pėsta ir baigiasi balandžio 10 d.

Prašome atvykti šandien!

Saint
Anthony
Savings

1447 South 49th Court

Cicero, Illinois 60650

PHONE: 656-6330 JOSEPH F. GRIBANSKAS, EXEC. MGR.

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D.C.

NOW!
HIGHER SAVINGS RATES
PAID QUARTERLY
5%
ON REGULAR PASSBOOK SAVINGS ACCOUNTS
EFFECTIVE JANUARY 1, 1970

5 3/4% METINIAMS TAUPYMO CERTIFIKATAMS MAŽIAUSIAI \$1,000
6% DVIMEČIAMS TAUPYMO CERTIFIKATAMS MAŽIAUSIAI \$5,000
METAMS METAMS

Galioja nuo 1970 m. vasario 1 d.

UF
UNION FEDERAL SAVINGS
3430 South Halsted / Chicago, Illinois 60608
OFFICE HOURS: Mon.-Tues. 9 a.m.-4 p.m., Wed., closed, Thurs. 9 a.m.-6 p.m., Fri. 9 a.m.-5 p.m., Sat. 9 a.m.-12 noon
Walk-Up Window Mon.-Sat. 8:45 a.m.-3 a.m., Wed., closed, Sat. 12 noon-1 p.m.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-600

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Italijos komunistai ir Maskva

Po antrojo pasaulinio karo Italija atsipalaidavo nuo fašistinės sistemos ir įsteigė demokratinę santvarką. Pokariniai metai buvo labai sunkūs. Krašto ūkis buvo pakrikęs. Tuo pasinaudojo Kremlius, praplėsdamas savo įtaką ne tik rytų Europoje, bet ir Ilijoje, Prancūzijoje ir kituose kraštuose. Pasisekimą jis turėjo nemažą, ypač Italijoje, kur komunistų įtaka pasidarė itin didelė. Labai galimas daiktas, kad ta įtaka būtų dar labiau padidėjusi, jeigu nebūtų Amerika atėjusi į pagalbą su vadinamuoju Marshallo planu. To plano dėka Italija gavo daug milijonų dolerių ir pajėgė, kaip sakoma, ekonomiškai atsistoti ant kojų. Tačiau ir šiandien Komunistų partija Italijoje tebevaidina labai svarbų vaidmenį. Savo didumu ji užima antrą vietą. Ją pralenkia tik Krikščionių — demokratų partija.

Tarp krikščionių — demokratų ir komunistų eina savo rūšies varžybos dėl pirmavimo. Būdinga tai, kad tose varžybose vis labiau pirmyn prasitūmė komunistai. Sakysime, 1968 m. parlamento rinkimuose jie surinko 26.9 nuoš. visų paduotų balsų. Tas nuošimtis 1953 m. buvo 22.7, o 1958 m. — 25.3.

Nežiūrint tų laimėjimų, komunistai vis dėlto yra pusėtinai atsilikę nuo krikščionių demokratų, kurie, pavyzdžiui, 1968 m. parlamento balsavimuose surinko 39.1 nuoš. visų paduotų balsų.

Be propagandos, be agitacijos jokia politinė partija negali turėti pasisekimo, negali klestėti. O tai reiškia, kad partija turi sudaryti tinkamą aparatą propagandai vesti. Tokiam aparatui, sudaryti reikalingi gerai paruošti ir ištreniruoti agitatoriai. Reikalinga taip pat yra ir spauda. O visam tam reikia nemažai pinigų.

Savaime tad kyla klausimas, iš kur Italijos komunistai gauna išteklių savo agitatoriams bei spaudai palaikyti?

Yra gerai žinomas faktas, kad komunistų partijų paramai užsienyje Maskva išleidžia milžiniškas sumas pinigų. Milijonus ir milijonus dolerių. Išimties nesudaro nei Italijos komunistai, kuriems parama iš Maskvos plaukia lyg iš gausybės rago.

Italijos komunistų partijos metinis biudžetas siekia apie penkis milijonus dolerių. Taip teigia Harry B. Ellis, The Christian Science Monitor korespondentas. Apie du

Klaidinga lietuvių išeivijos analizė

(Išvados S. Šimoliūno straipsnį perskačius)

Artinantis bet kokiems rinkimams nauji kandidatai, arba opozicijoje esanti asmenys dažnai išsina į spaudą su sava kritika. Tokia kritika atneša naudą, jei joje iškeliami reikaliai, analizės ar nauji pasiūlymai pateikiami konstruktyviai, objektyviai šviesoje. Kai šios normos nebūna išlaikomos, visą tą kritiką tenka vertinti kaip paprastą "bačkininko" kalbą, siekiančią kitų nuvertinimo, tuo bandant kilsteri savo piedastelį.

Tokias išvadas galima pasidaryti perskačius Sauliaus Šimoliūno straipsnį "Naujoji lietuvių išeivija Amerikoje", tilpusį "Naujienų" 1970 m. kovo mėn. 4 d. numerį, 3 puslapyje.

Nepasinaudojęs filosofu aureale po pirmojo naujų lietuvių išeivių dešimtmečio, S. Šimoliūnas straipsnyje "Naujoji lietuvių išeivija Amerikoje" nepasižymi filosofija bei logika ir po dviejų dešimtmečių. Kaltindamas naujos imigracijos lietuvių visišku nutaėjimu, oportunistu, pelningu profesijų siekimu, angliškų pirmųjų vardų (ne lietuviškų, bet tarptautinės kilmės!) rašymu amerikiečių tarpe ir baime pasirodyti lietuvių, autorius pristato lietuvių naujos išeivijos išnykimo problemą, kurią išspręsti gali kultūrinės ir visuomeninės veiklos atgaivinimas. Pagal autorių išsina, kad kultūrinė ir visuomeninė veikla buvo daug geresnė

prieš du dešimtmečius, prieš tų naujų lietuvių atvykimą į Ameriką žemyną ir dabar jau patį laiką tą atgaivinimą pradėti Lietuvių Bendruomenės valdybos rankomis. Žinoma, pagal S. Šimoliūną, sena Lietuvių Bendruomenės valdyba yra nepajėgi šioms uždavinims atlikti ir čia pat autorius abejoja, ar lietuvių visuomenė norės ir pajėgs surasti tinkamus Tarybos narius. Padėtis yra tragiška ir maždaug beviltiška. Nei išrinktieji nei rinkėjai nesupranta ir nepajėgia spręsti nutaėjimo problemos. Ir šiame straipsnyje, lyg aname pasaulio tvane, trūksta antros Nojaus Arkos — S. Šimoliūno nurodytų kandidatų Lietuvių Bendruomenės valdybos rinkimuose, kurie visus išgelbėtų nuo pražūties.

Reikia stebėtis S. Šimoliūno drąsa metant sekandis "akmenis" į naujusius ateivius: "Tad po 20 metų ką šiandien matome: 40 tūkstantinė lietuvių naujoji imigracija nesukūrė nei vieno naujo pastovaus laikraščio, nei vienos fraternalinės finansinės organizacijos, net nepastatė tiek daug bažnyčių kaip anksčiau. Ir tai nereiškia, kad naujoji imigracija karta būtų išjungusi aktyvų ir senąsias lietuvių institucijas. Daugumoje ji iš viso nusikreipė nuo lietuviškų reikalų".

Sunku patikėti, kad autoriui yra nežinomi naujų ateivių "su-veikla" kultūriniai žurnalai: "Ai-

dai", "Metmenys", "Lietuvių Dienos"; jaunimo žurnalai: "Mūsų Vytis", "Skautų Aidas", "Ateitis"; Amerikos kontinento leidžiami laikraščiai: "Laisvoji Lietuva", "Tėviškos žiburiai", "Nepriklausoma Lietuva", "Akiračiai"? Ar S. Šimoliūnui nežinoma, kad dabartinę dienraščio "Draugas" redakciją sudaro naujieji ateiviai? Kad "Naujienų" ar "Darbininko" redakcijose daugumą sudaro naujieji ateiviai? Jeigu kalbame apie kultūrinę ir visuomeninę veiklą, toje srityje atliko garsinamos fraternalinės finansinės organizacijos, konkreciai kalbant, apraudo susivienijimai, ar tautų bendroves anksčiau, ar per paskutinį dvidešimtmetį? Jos gal pasuko didesnę ar mažesnę dolerių skaitį, kuriuos S. Šimoliūnas laiko nutaėjimo li-igos bacilomis, kultūrinės organizacijos, kurios gausiausiai veikia paskutiniame dvidešimtyje, sukurtos ir vadovaujamos naujųjų ateivių. Lietuvių Fondas, Lietuvių Enciklopedijos ir daugybės knygų išleidimas, sistemos lituanistinių mokyklų tinklas ir stipri jų veikla, Chicago Lietuvių Opera, Čiurlionio ir Dainavos ansambliai, lietuvių profesinių organizacijų, šaulių, skautų, ateitininkų ir kitų sambūrių veikla, Dainavos, Rako, Romuvos, Baltijos, Putnamo, Atlanto ir Kalifornijos stovyklavietės mūsų mokyklinio organizuotam jaunimui, Jaunimo Centrai, suvažiavimai, kongresai, dainų bei tautinių šokių šventės, atrodo, S. Šimoliūnui iš viso neegzistuoja, arba neturi vertės jo analizėje.

Mokytis galima ne tik iš žydų, bet iš eilės kitų tautų. Girdime balsų imti pavyzdį iš negrų. Gaila, kad mes nesame nei vieni, nei antri ir jų pavyzdžiai lietuviškai dvasiai bei lietuviškam būdu netinka. Jų sekimas būtų nekarta priešingas lietuviškos aspiracijos ir tada dar labiau būtų S. Šimoliūno kaltinimai už nutaėjimą ir oportunistą.

Labai keista, kad, visus kaltindamas už išsimokslinimą pelningoje profesijoje, pats S. Šimoliūnas nepasuko į Pensilvanijos anglies kasyklas arba Chicago skerdyklas, bet daug metų gaisino universitete, siekdamas chemijos daktaro laipsnio. Juk ar nebūtų geriau lietuviškai mūsiškiams besistumdant ir besikeičiant fabrike kartu su negrais ar meksikonais, o po darbo daugiau draugų suradant taverne, kaip anais gerais laikais prieš 20 ar 50 metų? Tada lietuviui darbininkui nereikėjo vesti dvigubą gyvenimą, nes jis nebuvo toliau savo parapijos ribų. Jei kam ir reikėjo, iš at-

dalį, "Metmenys", "Lietuvių Dienos"; jaunimo žurnalai: "Mūsų Vytis", "Skautų Aidas", "Ateitis"; Amerikos kontinento leidžiami laikraščiai: "Laisvoji Lietuva", "Tėviškos žiburiai", "Nepriklausoma Lietuva", "Akiračiai"? Ar S. Šimoliūnui nežinoma, kad dabartinę dienraščio "Draugas" redakciją sudaro naujieji ateiviai? Kad "Naujienų" ar "Darbininko" redakcijose daugumą sudaro naujieji ateiviai? Jeigu kalbame apie kultūrinę ir visuomeninę veiklą, toje srityje atliko garsinamos fraternalinės finansinės organizacijos, konkreciai kalbant, apraudo susivienijimai, ar tautų bendroves anksčiau, ar per paskutinį dvidešimtmetį? Jos gal pasuko didesnę ar mažesnę dolerių skaitį, kuriuos S. Šimoliūnas laiko nutaėjimo li-

gigos bacilomis, kultūrinės organizacijos, kurios gausiausiai veikia paskutiniame dvidešimtyje, sukurtos ir vadovaujamos naujųjų ateivių. Lietuvių Fondas, Lietuvių Enciklopedijos ir daugybės knygų išleidimas, sistemos lituanistinių mokyklų tinklas ir stipri jų veikla, Chicago Lietuvių Opera, Čiurlionio ir Dainavos ansambliai, lietuvių profesinių organizacijų, šaulių, skautų, ateitininkų ir kitų sambūrių veikla, Dainavos, Rako, Romuvos, Baltijos, Putnamo, Atlanto ir Kalifornijos stovyklavietės mūsų mokyklinio organizuotam jaunimui, Jaunimo Centrai, suvažiavimai, kongresai, dainų bei tautinių šokių šventės, atrodo, S. Šimoliūnui iš viso neegzistuoja, arba neturi vertės jo analizėje.

Tiesa, mes turime Algimantų ir Aldonų, kurie visur savo vardus lietuviškai pasirašo. Jiems angliškų vertimų nėra nei amerikiečių bendruomenėje, kuriai šių lietuviškų vardų nešiotojai visą laiką ir visą energiją atiduoda, nutolę ir atitrūkę nuo lietuviško gyvenimo. Tarptautinio vardo angliškas rašymas amerikiečių tarpe yra toks pat nusikaltimas lietuvių, kaip rašymas "Lithuanian" vietoje lietuvių, arba "Catholic" vietoje katalikų. Lietuvių bei daug svarbiau yra turėti Peter V. Vyganą, Frank R. Šilbajorį, Thomas Remeikį, bei kitus, daug dirbančius lietuvių bendruomenės ir plačiai žinomus amerikiečių tarpe, ir net tarptautinėje plotmėje, ne-gu Petrus, Pranas ar Saulius, su "divasiniu savarankiškumu" ir patriotiniais kompleksais, kurių pozityvios veiklos lietuvių bendruomenėje iki šiol dar nepavyko pastebėti.

S. Šimoliūno straipsnyje nepelnę kaltinimai yra metami Lietuvių Fondui, Lietuvių Mok-

slininkų Suvažiavimui Chicagoje ir net pavieniams asmenims: V. Kavoliui, A. Avizienii ir Br. Nainiui, teigiant, kad "jaunajai kartai lietuviškai ugdyti reikia kviesti tik tokius prelegentus, kurie turi lietuvišką nusistatymą". Straipsnį perskačius atrodo, kad pagal S. Šimoliūną, vargu ar tokių mūsų tarpe yra, jei per dvidešimtmetį "naujoji imigrantų karta iš tikrųjų pasuko nutaėjimo ir prisitaikymo kryptimi". Tolimesnės išvados, atrodo, nebereikalingos.

Klaidingesnė lietuvių išeivijos analizė ir toks autorius didybinių kompleksais, kuris yra padeonstruotas straipsnis "Naujoji lietuvių išeivija Amerikoje", retai pasitaiko mūsų spaudoje.

Br. Juodelis

Velnio garbintojų kultas Italijoje

D. P. praneša iš Turino, Italijoje: Turino policija pradėjo tirti veiklą "hipių" (kutvėlių) gaujos, besivadinančių velnio garbintojais, kurie pasivogė iš senoviškų kapinių žmonių kaukoles ir kaulus ruošia visokias makabriškas orgijas.

Apie tą "velnio kultą" policija patyrė betardant vieną jauną vyrą ryšium su vienos merginos dingimu. Patirta, kad "hipiai" savo orgijas ruošia senovės apelesteose užmiesčio vilose. Nėgana to, policija susekė, kad tokioms "velnio kulto" orgijoms buvo naudojamos senos kriptos San Piedro bažnyčioje. Vincoli miestelyje.

Pagavo turtingą menkę

URK praneša iš Olandijos, kad olandų žvejai vienos sugautos menkės viduriuose rado visiškai nesugadintą Brazilijos 10,000 kruizerų banknotą. Žvejai labai apsidžiaugė sugavę turtingą menkę ir prieš pradėdami dalintis laimikiu, telegrafavo Olandijos bankui, paklausti, kiek dolerių jie gaus už 10,000 kruizerų.

Apie du dolerius su kvote-riu, buvo atsakymas.

Milijonieriaus žmonos pareiga

Meksikos milijonierius Berlingo de Montenegro vertė savo žmoną ir uošvę globoti ir maitinti jo nuimylėtus gyvulius — aligatorius ir Sibiro žiurkes. Žmona ir uošvė pagaliau apsikundė policijai, kad nebeturincios jėgų globoti ir maitinti milijonieriaus rūmų baseine plaukiojančius 80 aligatorių ir po rūmų kambarius bėgiojančius 1000 Sibiro žiurkių.

PRANYS ALŠENAS

DAUG LAIMĖS JUMS...

1.

Tai turėjo būti, berods, kevirtadienio naktis, kada jis susitiko ją pirmą kartą. Jiedu susitiko ir, galima sakyti, provizoriškai susipažino šokių salėje. Tai įvyko kažkur Toronto "down town".

Beje, nespėjau nė trumpai skaitytojų pristatyti, kas tie "jiedu". Jis ateivis iš Lietuvos, o ji — taip pat lietuvaite, tik gimusi nebe ten, o čia — Kanadoje. Jis Lietuvoj vadinosi Stasiu, o čia Stanley, o dažniausiai — Stan, sutrumpintai. Jo pavardė tenai buvo Vainauskas, o čia — vadinasi Wain. Gi jo sutiktoji mergaitė — namuose tėvų šaukiama Maryte, o ji mėgstanti save vadinti Mary. Apie Marytę, bent ligi šiol, daug ko ir nežinome, bet jau lietuviškasis Stasys, o kanadiškasis — Stanley — mokėsis net trijose valstybėse: Lietuvoj — buvo pradėjęs net gimnaziją lankyti. Vokietijoje — Hanau stovykloj — ją baigė, o atvykęs Kanadon, netgi mėgino kažką studijuoti Toronto universitete, bet nieko jame nebaigė — iš universiteto išstojo, nes studijos, tiesą pasakius, nesisekė. Kaip jaunas būdamas, nors pramoko anglų kalbos, bet ligi tobulai jos išmokimo — buvo dar toli gražu. Šiaip jau Stanley skaitė save savos rūšies "filosofu", netgi — rašytoju, bet dar nieko neparašiusiu, o jeigu ir parašiusiu — niekur ir nieko neatspausdinusiu.

Kaip neturįs aukštojo mokslo diplomo, Stanley ir žymesnės vietos tarnyboje negalėjo užimti. Tarnavo Toronto centriniam pašte, kažkokio tai "kliarko" — raštininko pareigose.

Tad, tik — trumpai apie abu. Po anos — ketvirtadienį — susipažinimo nakties, rytmetį, Stanley atsirado darbovietėje vos porą valandų miegojęs. Nežiūrint to, jo paties žodžiais tarant, diena prabėgusi tarytum sapnas ir, jis pasakytų, labai gražus sapnas, nes visą laiką svajojęs apie Mary. Meilė, girdi, įsidiegusi jo širdin "iš pirmo žvilgsnio".

Parėjęs namo Stanley, vos spėjęs kažko užkasti, virtęs ant šalmis stovėjusios aprintos sofos ir atsibudęs tik rytojaus ryte, apie 6 val., būdamas visiškai apsirėngęs. Jautėsi, vienok, visiškai gerai pailsėjęs ir beturįs galvoj mintį — "Mary privalo būti mano".

Eidamas tą rytą į tarnybą, kuri buvusi visiškai netoli ir pasiekama pėsčiomis, Stanley netgi darg planus, kokios rūšies gėlių pasiūstį Mary ir kokią knygą jai dedikuoti.

Stanley, kai jis sakėsi, buvęs bebaigiųs trisdešimt trečiuosius metus, tai, girdi, amžius, kada Kristus buvęs nukryžiuotas. Prieš jo gi akis, tik dabar, beatsiskleidžiąs naujas gyvenimas, o kartu su juo — ir nauja laimė, tik reikią kantrybės ir rizikos. Iš tikrųjų — tai jokios rizikos nebuvo — bereikėję tik skaidriai sužydusios meilės. Šiaip jau, visur kitur, su meilėmis jam labai nesisekė ir jis buvęs, anot jo paties, ant žemiausios kopėčių pakopos...

Pagaliau sulauktas šeštadienis. Jo mėgiamiausia diena, geriausia iš visos savaitės diena. Kada visi kiti jaučiasi šeštadieniais pavargę po savaitės darbų, Stanley jaučiasi atjaunėjęs, pailsėjęs. Jo savaitė, galima sakyti, beprasidedanti su žydišku "Šabatu".

Dar penktadienį, būdamas darbe, Stanley skolinęsis pas draugus "iš kairės ir dešinės", kur dolerį, kur kitą, mat, reikėję prisikolinti keletas dolerių gėlėms ir knygai nupirkti. Savų pinigų Stanley niekad neprilaikydavęs, neturėjęs jokios banko knygutės, o iš algos — vos sudurdavęs "galą su galu", dažnai — ir visiškai nesudurdavęs.

Po didesnių pastangų, knyga, gėlės, plius dar poetiškas laiškas, buvę išsiųsti per specialų pasiuntinį — berniuką, jam išmokejus iš kabo honorarą — "fifty cents". Laišką buvę pažadėta, dargi, kad jis paskambins Mary tų pat dieną, prieš vakarą.

Pasikalbėjimo telefonu, o vėliau — ir susitikimo — jis laukęs labai nekantriai. Išėjo vėl į parką. Viskas buvę taip pat — ir labai senoviškai, monotoniskai, kaip visuomet: vaikiai pardavinėję kažkokį skystį, jų vadinamą "cold drink", kiek toliau — apyprastis orkestrėlis grojęs pasenusias melodijas, Stanley galvon sugrįžę iš vaikystės dienu, kada dar jis buvęs Stasys ar Stasiukas. Kiek, girdi, po to laiko palikę svajonių neisipildžiusių, kiek sapnų vilčių neatnešusių nugarmėję užmarštin. Jis tada galvojęs apie didelius žmones praelyje, kurie didelius darbus nudirbę

ir daug atsiekę, būdami jo amžiaus — trisdešimt trejų...

Kokie, girdi, pas jį patį siekimai ir nusistatymai buvę praelyje, dabar viskas nugarmėję neatšaukiamon bedugnėn.

Ir kas belike? Gal tik Mary? Taip, girdi, norėjo išgirsti jos balsą, žinoti, kad ji yra gyva ir sveika, kad ji — dar nepamiršusi mane...

Laukęs jis vakarinių pasikalbėjimų, kaip nieko kito, ir taip, girdi, jis troškęs, kad kiekvieną dieną ir vėliau, jis išsietų po dešimtuką įmesti į viešojo telefono skylutę, ir išgirsti jos atsiliepimą "hello".

Penkiomis jis patelefonavo. Svetimas ir gana šiurkštus balsas atsiliepė ragelyje, pranešdamas, kad Mary nebuvusi namie. Beklausinėjant kada ji būsianti, ragelis staiga pakabintas ir pasikalbėjimas nutrauktas.

Kur ji dabar? — galvojo Stanley. — Jos nėra namie? Bet... gal ji yra? Gal ji, begulinti lovoj, skaitanti mano pasiųstą knygą ir, ko gero besijuokianti iš manęs — seno berno, gal ir gal?...

Pagaliau, sėdasi Stanley į tramvajų ir važiuoja — kur? Nė jis pats nežinąs. Netoli Ontario ežero pakrantės išlipa ir eina pėsčiomis. Kažkoks itališkas ledų ir "picos" parloras — griežia muzika, sukasi poros. Užsina ir jis, juk tai vietovė — netoli Mary namų. O gal ir ji ten — kas žno? Viduj Mary veido nesimato. Daug mergaitė ir daug veidų, bet jos — nėra. Šokdina ir jis vieną mergaitę, jos vardas besąs Florie. Gal ji ką nors žinanti apie Mary? Taip, ji ją pažįstanti, tačiau negalvojanti,

kad ši vakarą ji būtų čia. Kodėl? Galimas daiktas, ji turinti pasimatymą su kuo nors ir kur nors kitur. Geriau, girdi, klausk graiką — jis viską žinąs.

Graikas sako: "Taip, Mary šiandien ateis. Tik palaukit truputį"... Stanley laukė ir laukė. Mergaitė atėjo, ne viena, bet Mary — nesirodė ir tiek. Pagaliau, nutarė, kad reikia išeiti. Tramvajuje sėdosi į kamputį ir skaitė visokių — visokių skelbimus apie sveikatos, gyvybės draudus ir kt. "Kuo gi aš sergu?" — pagalvojo jis. — "Mano kvėpavimas geras, širdis plaka puikiai, neturįs nei reumatizmo, nei sinusų, nei migrenos, nei jokių kitų paibelų"... Pagaliau, jis sau vienas nutarė: "Aš sergu tik meilės liga"...

Sunkios mintys slėgė jį ir jis, grįžęs namo, įmetė savo sunkų kūną, tarytum geležinį dangtį, lovon. Tas kūnas, girdi, pasidaręs jam tarytum sarkofagas akmeninėmis rankenomis, kuris gulėjęs beveik nerodydams net gyvybės žymių. Stanley jautė savyje didelį nusivylimą ir nežinojęs tikrai — kodėl? Jis gi, subrendęs vyras, išlūgęs — tarytum koks paauglys. Pamatęs merginą, ismilyję "iš pirmo žvilgsnio" ir nebegali be jos gyventi. Jis tai puikiai suprato ir žinojo ir dėlto — beveik gėdinosi pats savyes...

Sekmadienio rytas, Stanley, vienok, atsibudęs šviežias, pailsėjęs ir švitis, tarytum saulutė. O jo paskutinis apsisprendimas — važiuoti tiesiai į jos namus, paspausti skambutį ir žengti tiesiai vidun.

(Būs daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAICO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: Prospect 8-3229
Resid. telef.: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
Telef.: Prospect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi., nuo 1-4 ir 7-9,
antradi., penktadienį nuo 1-5, treči.
ir seštadi. tikrai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradi., penktadienį, 10-4, ir
seštadi. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepi, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštadi. uždaryta
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rebid. telef.: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmadi., ketvirtadi., 5-8,
antradi. 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-7700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. ir penktadienį
nuo 2 iki 4 v. p. p. antradi. ir ketv.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seš-
tadienį nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antradi. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadi. nuo 6-8 vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Seš-
tadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
Resid. telef.: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatšiliepi, tai telef. GI 8-6195

Chicago's Draugijos Vaikams Mokyti

Rašo ALEKSAS AMBROSE

Paskutiniiais metais Chicagoje veikė ir dabar tebeveikia kelios draugijos lietuvių vaikams mokyti. Jų priešakyje stovi išgarsintus vardus turintieji pedagogai. Jie vaikus moko lietuviškai kalbėti, skaityti, rašyti, elgsenos, šokių, dainų ir kitų dalykų. Vienas kitas gali pamanyti, kad draugijos vaikams mokyti yra tikrai paskutinio dešimtmečio padaras. Taip nėra. Chicagoje draugijų vaikams mokyti buvo ir šio šimtmečio pradžioje. Tikrai tada darugijos vaikams mokyti steigė poetai, laikraščių redaktoriai ir paprasti darbininkai, o dabar jas steigia gydytojai, mokytojai ir buvę aukšti Lietuvos valstybės tarnautojai.

Mano surinkti ir patikrinti duomenys rodo, kad Chicago pirmoji lietuvių draugija vaikams mokyti buvo įsteigta 1915 metais. Josios iniciatorius ir pagrindinis veikėjas buvo poetas Kleopas Jurgelionis. Gaudžiausiu jo bendradarbiu buvo Juozas Kuzmickas, vadinamas Oktvėriu. Jis buvo geras jaunimo mokytojas. Ši draugija mokė vaikus lietuvių kalbos, lietuviškos dainų ir lietuviškų šokių. Tai buvo nepaprastai sunkus darbas, nes tais laikais dar nebuvo lietuvių kalbos vadovėlių. Mokytojam patiems reikėjo mūsų kalbos taisyklės nustatyti ir vaikams aiškinti.

1916 metais Chicagoje įsikūrė Lietuvių Moterų Progresyviškas Susivienijimas. Steigėjų tarpe buvo tada Chicagoje gyventusi ir į artimesnes lietuvių kolonijas kartais nuvažiuojanti rašytoja Julija Zemaite — Zymantienė. Prie šio moterų susivienijimo tada priklausė kiekviena šiek tiek pažangesnė moteris. Jos buvo energingos ir sumanišios. Chicagoje jos buvo įsteigusios net keliolika to susivienijimo kuopų. Prie šio susivienijimo priklausančios moterys daugumoje buvo socialistės kovotojos už lygias moterų teises su vyrais. Reikia turėti galvoje, kad tuo metu moterys dar neturėjo teisės balsuoti, labai retai jos užimdavo atsakomingas valstybės ar savivaldybės vietas. Vėliau šis susivienijimas nusigyneno, kai viena srovė pasiryžo šią moterų organizaciją užkariauti. Zemaite kovojo prieš "užkariautojas", o vėliau nuo šio Susivienijimo visai atsirubė žiavo.

Bet 1916 metais, kai susivienijimas buvo pačiame savo klestėjime, Chicago kuopos nutarė suorganizuoti berniukų (tada vadinamų vaikų) ir mergaičių draugijėles. Buvo įrinkta speciali komisija šioms draugijėlėms prižiūrėti. Komisijos nariais buvo šios veiklos moterys: Ona Vikšrienė, Pranė Kemešienė ir A. Miščikaitienė.

Pirmoji šio susivienijimo vaikų draugijėlė buvo įkurta Bridgeporte. Ji buvo pavadinta *Atėities Ziedo Vaikų Draugijėlė*. Pirmoji šios draugijėlės vaikų mokytoja Salomėja Čerienė. Panašios draugijėlės buvo suorganizuotos ir kitose Chicago lietuvių kalonijose.

1917 metais tokia draugijėlė buvo suorganizuota Roselande, kur buvo gana didelė lietuvių kolonija. Ten vaikams mokyti draugijai priklausė 25 nariai. Vaikus dainuoti ir vaidinti Roselande mokė S. Stanilūtė, o lietuviškai skaityti ir rašyti juos mokė miręs Vincas Poška.

Visoje Chicagoje tais laikais buvo suorganizuotos net 8 tokios draugijėlės vaikams mokyti. Kiekvienoje berniukai ir mergaitės buvo mokomi lietuviškai skaityti ir rašyti, šokti ir dainuoti. Tų mokyklų mokiniai dar ir šiandien skaito lietuviškus laikraščius, domisi Lietuvos reikalais ir eina į didesnius parengimus. Jie taip daro todėl, kad jau tose draugijėlėse buvo įpratinę rengti vakarėlius ir ruošti įvairias pramogėles.

Atėities Ziedo Vaikų Draugijėlė buvo didelė paspartis Chicagojį veikusiems socialistams. Bet tas džiaugsmas tęsėsi vos keleris metus, persimetė rusų revoliucijos bangoms, ir ši krašta ir pradėjus siausti komunistiniam vesulimui, tas gražus darbas buvo išardytas. Socialistų tarpe prasidėjo nesutarimai, nuomonių skirtumai. Vieni gynė demokratinę kelią į geresnę ateitį, o kitiems atrodė geresnis Rusijos komunistų vedamas kelias. Draugijėlės vaikams auklėti pateko į komunistų rankas. Komunistai, užvaldę socialistų įsteigtas draugijėles, da kelis metus tęsė vaikų auklėjimo darbą, bet vėliau visas iširo.

1926 metais komunistai likusias vaikų draugijėles sumanė perorganizuoti į taip vadinamą Komunistų Lygą. Draugijėlių vadovybės jie jau kontroliavo, bet kai vardu keisti sukvietė tėvus, tai didelę tėvų daugumą pasipriešino tokiems komunistų planams. Jie atėmė savo vaikus iš *Atėities Ziedo* Draugijos. Tada buvo suorganizuotos kelios kitos vaikų draugijėlės.

pasivadinusios įvairiais kitais vardais, bet jau nebuvo vienybės ir negalėjo pasigirti didesne veikla. Komunistai suorganizavo Jaunų Komunistų Lygą, bet didelio veikimo ji nepadarė, nes iš viso komunistų buvo mažai. Kelis metus jos pagyveno ir baigė savo dienas.

Siaurės Chicagoje buvo suorganizuotas Bijūnėlis, griežtai nuo komunistų atsirubėjęs. Jo veikla buvo įdomi ir naudinga, bet apie Bijūnėlį kelis žodžius pasakysiu kitame rašinyje.

Atsiųsta paminėti

Bernardas Brazdžionis,
POEZIJOS PILNATIS

Eilėraščių rinktinė, sudaryta iš 12 autorių poezijos knygų. Ilustracijos, aplankas ir meninis apipavidalinimas dail. Alf. Dociaus. Su autoriaus portretu, darytu Vyt. Mazelio. Išleido "Brazdžionio poezijos rinktinę" leisti komitetas, pirmininkaujamas J. Andriaus, bendradarbiaujant "Lietuvių Dienų" leidyklai, 1970 m. Didelio formato, 592 psl. Kaina \$10.00.

Tai yra vieno mūsų žymiųjų nepriklausomoje Lietuvoje išaugusių poetų 40 kūrybinio darbo metų poezijos rinktinė, išleista jo 60 metų sukakčiai atžymėti. Knygoje yra beveik 500 eilėraščių, atrinktų iš 12 Bern. Brazdžionio poezijos rinkinių; prieš kiekvieną skyrių yra grafinis A. Dociaus piešinys ir knygų, iš kurių parinkti eilėraščiai, viršelio foto nuotrauka su bibliografiniais duomenimis.

Knyga išleido iš J. Andriaus, dr. P. Celišaus, R. Kulikauskienės, P. Lemberio (jam mirus, A. Raulinaičio), I. Medziuko, B. Railos, Alės Rūtos, S. Skiriaus, Juozo Švaisto, J. Tičinio ir dr. E. Tumienės sudarytos komitetas. Apie 300 mecenatų, iš anksto sudėję po \$25 ir po \$100 įrodė, kad šis poetas yra lietuvių mylimas ir vertinamas. Jo kūriniai plačiai dainuojami ir deklamuojami visų lietuvių be lyties ir amžiaus skirtumo, ir kaip Pulgis "Mūsų Pastogėje" pastebė, Brazdžionis mūsų tautoje pasidarė "toks populiarus kaip Maironis".

"Knyga "Poezijos pilnatis" tikrai visoje pilnumoje parodo šį produktingą poetą. Kaip jis pats savo žodyje skaitytojui pasako, knygoje ne viskas perspausdinta, kas buvo atspausdinta anksčiau išleistuose dvilinkuose rinkiniuose, bet knygoje "Poezijos Pilnatis" yra surink-

ta ir sudėta visa, kas pačiam autoriui atrodė geriausia, kadangi, jo nuomone, "pilnatį sudaro ne būtinai visa kiekviena, bet ir atrinkta kokybiškai".

Pagal paskirus ankstyvesnius leidinius ir Pilnatyje tie 500 eilėraščių išskirstyti į dvyliką skyrių: Baltosios dienos; Amžinasis žydas; Krintantios žvaigždės; Zenklai ir stebuklai; Kunigaikščių miestai; Iš sudužusio laivo; Šaukiu aš tautą; Viešpaties žingsniai; Svetimi kalnai; Siaurės pašvaistė; Didžioji kryžkelė ir Vidudienio sodai.

Pilnatis apima daugiau kaip 40 metų laikotarpį. Eilėraščiai čia sudėti chronologiškai, pagal knygų išėjimo metus. Laiko bėgve įneštos eilėraščių pataisos, tačiau jos eilėraščių nepadarė naujais. Tautai sunkių metų laikų autorius lyg dar labiau prigūdo prie tautos širdies, klausdamas jos plakimo. Paskutiniuose rinkiniuose vėl pastebimas meninės formos primatas, estetinio pasigėrėjimo pasiilgimas, kaip pasisako pats poetas savo žodyje. Knyga bus kiekvieno lietuviu ne tik lentynos, bet ir stalo puošmena. J. Pr.

Maska atsikerta dėl žydų

Kadangi iš Amerikos daugiausia gaunama žinių, kaip žydai traktuojami Sovietijoje, pagaliam Sovietų Sąjungai gavę progos atsikirsti. SSSR atstovas Jungtinėse Tautose Nikolai Tarasov apkaltino Ameriką antisemitizmu! Pasirodo, Hollywood filmų "žvaigždė" Barbara Streisand negavusi nusisamdinti sau aptarnauti turtingiausių New Yorko artistų rajone. Jai buvę duota suprasti, kad "per daug į akis krintantieji Hollywoodo tipai nepageldaujami".

Paaikšėjo, kad Barbara Streisand yra žydų kilmės, ir Sovietų Sąjunga, norėdama atsikirsti JAV-bėms, stverėsi kad ir už pavienio šiaudelio.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Ervilko Draugiško Klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio mėn. 1 dieną 8 val. vak. Vengeliauskienės salėje, 4500 So. Talman Ave. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Nariai prašomi gausiai atsilankyti. Po susirinkimo bus valisės.
E. McNamee, nut. rašt.

— Chicago's Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, balandžio mėn. 2 dieną 8 val. vak. Vengeliauskienės salėje, 4500 So. Talman Ave. Nares prašome atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus pranešimas apie buvusi Bunco pobūvi. Po susirinkimo bus valisės.
E. McNamee, nut. rašt.

Dvieju Metų Mirties Sukaktis

A. + A.

VINCENTA PETRUŠONIS Gimusi Vasiliauskaitė

Gyveno 902 West 38th Pl., buv. savininkė tavernos

Mirė 1968 m. Kovo mėn. 30 dieną, sulaukusi 76 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr., Viduklės parapijoje. Amerikoje išgyveno 55 metus.

Nuliūdę liks:
Sesuo ir kiti giminės su šeimomis.

Paliko nuliūdę: sesuo Helen su vyru Louis Prancik, sesers vaikai — Edward su žmona Sandy, Raymond su žmona Gerry, Louis su žmona Joane Prancikai, žvogeris Peter Petrušonis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Dariaus ir Girėno postui 271. Sekmadienį, balandžio mėn. 5 dieną, 7:30 valanda ryto, St. George bažnyčioje, esančioje prie 33rd ir Lituania Ave., bus laikomos šv. mišios.

Visi a. a. Vincentos Petrušonės giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti mišiose ir už velionę pasimelsti ir gražiai ją prisiminti.

CANDID WEDDING PHOTOGRAPHER

Jei norite nuotraukomis įamžinti savo vestuves ar kitas šeimoms įvykius, tai kreipkitės į mūsų virš 30 metų patyrimą turinčią studiją. Darbą atlieka patyrę fotografai. Meniška paruošiamas vestuvinių albumus.

AL'S CANDID PHOTO'S
2719 West 43rd Street
Chicago, Illinois
927-6288

Call and ask for EDDIE BURBULYS

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 566-1228

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago's
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVIMAS
DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNŲS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-213
2314 WEST 23rd PLACE VirgInia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE

MGM filmų studija Hollywoode gegužės 3 dieną rengia varžytines, kuriose bus parduoti per 56 metus studijos sandėliuose surinkti daiktai: dekoracijos, baldai, rūbai, seni automobilai ir kitoks filmose naudotas turas. Pavieksle matomi rūbai buvo dėvėti Judy Garland filme "The Wizard of Oz".

MIELI LIETUVIAI!

Lietuvių Fondo narių visuotinis narių suvažiavimas, įvykęs š. m. vasario mėn. 28 d. Čikagoje, pagedavo, kad neliktų nė vienos lietuvių patriotinės organizacijos ir lietuvių šeimos išsivijoje neįsijungusios į Lietuvių Fondo narių eiles.

Lietuvių Fondo valdyba, turėdama galvoje šį pagedavimą, kviečia ir nuosirdžiai prašo visas lietuvių organizacijas, lietuvių šeimas bei pavienius asmenis stoti į LF narius. Gi organizacijos, šeimos ir atskiri asmenys, kurie jau yra nariai, prašomi savo įnašus padidinti, jei tas nesudarytų apskundinimo.

Paegidaujama, kad Čikagos ir apylinkių lietuvių kuo gausiausiai įsijungtų į LF narius bei savo įnašus padidintų ruošiamos š. m. balandžio mėn. 19 d., Čikagoje, LF vakarienės proga ir dalyvautų vakarieneje. Vakarienės metu Fondo rėmėjai bus pristatyti ir pagerinti, o norintieji galės tarti žodį.

LF vadovybei, veikiant kariau su mūsų kultūrininkais, buvo įvestas lietuvių kalbos kursas ir kalbotyros programa Čikagos Universitete. Kurso dėytojais bus lietuvių profesoriai ir klausytojų tarpe — būrys lietuvių studentų. Įvedimas lietuvių kalbos Universitete yra didelės svarbos mūsų tautai laimėjimas. Bet čia reikalinga ir finansinė parama. Lietuvių Fondas ją garantavo.

Rėminkite visi LF, kad kuo greičiau pasiektų milijoną ir būtų pajėgus finansuoti visus gyvybinius lietuvių mokslo, švietimo bei kultūros užmojus. Dedamos visos pastangos, kad milijonas būtų užbaigtas teikti 1972 m. švenčiant LF dešimtmetį. "Bus didelė garbė tiems, kurie amžinai liks LF

šeimos nariai. Bus didelė gėda tiems, kurie LF nebus visai paramė" — žodžiai A. Nako "Naujienos" 1970. III. 6.

Lietuvių Fondo Valdyba

UŽTERŠTA VISA ŽEMĖ

Aplinkos užteršimas nėra tik mūsų amžiaus išradimas.

Jau 1273 metais Anglijos karalius Edvardas I parodė susirūpinimą dėl vandens ir oro teršimo. JAV-bės ir Kanada dar 1918 metais sudarė bendrą tarptautinę komisiją teršimo problemai tirti. Per šimtus metų žmogus pylė į vandenį nuodingas srutas ir į orą leido nuodingų dujų debesį. Bet tik vėliausiais mėnesiais pats žmogus pakirto, lyg bombai sprogtis, pajutęs, kad žudo pats save, ir visą žemės gyvūniją.

Ne vien JAV-bėse. Iš Toronto, Kanada, praneša, kad ten apskaičiuota, jog kiekvieno to miesto gyventojui ore kabo po visą toną teršalų...

Ontario provincijoje gamtos saugojimo inspektoriai skundžiasi, kad ežeruose krantinėse metalo refinėrijų dulksės per daug mylių apnuodijo vandenį ir nebegalima išlaikyti žuvies, kuri gaišta.

Venecijoje, Italijoje, iškabininti perspėjantieji užrašai saugotis griūvančių stovyklų. Oro teršalai suėdė ir susprogdino daugelį didelės vertės senovinių paminklų.

Tokio, Japonijoje, nustatyta, kad dienomis, kai teršalų yra ypatingai daug ore, miršta po 38 žmones daugiau negu švaraus oro dienomis.

Moldavijos sostinėje Kišeneve iš cukraus ir vaisių konservavimo fabriko tiek užterštų skysčių paleidžiama į Reuto

upę, kad joje teršalų yra 1000 kartų daugiau negu yra leista. Švedijoje iš Vokietijos pramonės Ruhr krašto vėjas ir lietus kartais atneša kenksmingų rūgščių dujų.

Sveicarija pradeda skystis, kad net kalnų ežeruose vanduo nebėra kaip buvęs.

NORMA PER RADIJĄ

Šeštadienį, balandžio 4 d. 1 val. popiet Chicago laiku per WGN radijo tinklą iš Metropolitan Operos New Yorke transliuojama Bellini 4 veiksmų opera "Norma", kurioje svarbiausias roles dainuos: Norma — Joan Sutherland; Adalgiza — Marilyn Horne; Polliot — Carlo Bergonzi ir Orovoso — Cesare Goepli.

Samdomi maudyklų sargai

Chicago Parkų distrikto praneša, kad prasideda samdomas maudyklų sargų Chicago 30 paežerės paplūdimiams ir 95 plaukiojimo baseinams. Sargai gaus po \$2.35 valandai 10 valandų savaitėje. Aplikacijos norintieji tas tarnybas gauti prašomi pasiimti bet kurio parko fieldhouse arba telefonu HA 7-5252, Ext. 218 arba 381. Pastebėtina, kad sargų skaičiui numatyta samdyti 50 merginų.

Panaikinamos lietuviškos pamaldos liet. bažnyčioje?

Bridgeporte leidžiamoji "Sandara" skelbia, esą Chicagoje pasklidusi lietuviams liūdina žinia, kad seniesiems ateiviams daug kainavęs lietuvių švėyturys užgesinamas. Bridgeporto lietuviška parapija likviduojama: panaikinamos lietuviškos pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje.

Iš Amerikoje įsteigtų 127 katalikų ir kitokių lietuviškų parapijų ir tiek pat pastatytų bažnyčių, pirmoji bažnyčia buvopastatyta 1885 m. Pensilvanijoje, o antroji šv. Jurgio bažnyčia pastatyta 1822 m. Chicagoje. Toji lietuvių pastatyta bažnyčia yra antroji šiame krašte ir Chicagoje pirmoji.

Šiandien tyliai, be jokių apeigų ir be "Requiem Eternam", net vargonams nesuskambėjus yra laidojama lietuviška parapija.

Šios parapijos mirties priežastis dar nepaaiškėjusi...

Kiek svertum Mėnulyje?

I tą klausimą jau kiekvienas žino atsakymą — šešis kartus mažiau. Bet norint sužinoti, kiek svertum Venereje, Mars, Jupiteryje, Neptune ar kurioje kitoje planetoje, galima sužinoti Adlerio planetariume, kur dangaus teatro programos rodomos jau naujuoju Zeiss projektoriaus

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MECHANIC

GAS AND ELECTRIC WELDING.
Experienced preferred but not necessary. Paid hospitalization, holidays and vacations. Profit sharing, retirement plan. 40 hour week. Steady work.

ARMSTRONG
CHEMCON, INC.
762-7000 Ext. 274

Mr. RONALD KOLODZ

MOLD POLISHERS
AND BENCH HANDS
Top wages. All benefits.
First Class Shop.
Apprentices welcome.
956-1313

PAINT FACTORY
NEEDS
ROLLER MILL HAND

Good wages — Benefits

KE 9-4111

RENTING IN GENERAL
Nucomos

ISNUOMOJAMA PATALPA, tinkama ofisui arba krautuvei 69-jie gatvėje, Marquette Parke. Tel. GR 6-7496.

Adlerio planetariumas yra prie Michigano ežero Chicago miesto pietiniame iškyšulyje tuoju už Meigs aerodromo.

TRUMPAI

♦ Illinois Karių - Veteranų Sąjunga atkreipė dėmesį į Amerikos karių, patekusių nelaisvėn Azijoje, neiškaišą ir sunkią padėtį. Yra ieškomi būdai jiems padėti. Belaisvių ir dingusių be žinios yra apie 1.400. Tuo tikslu yra kviečiami masiniai susirinkimai Fordo prekybos centro didžiojoje salėje, 7601 So. Cicero Ave., 6:30—9:30 val. vakarais, pradedant kovo 30 d. ir baigiant balandžio 2 d. Įėjimas laisvas ir nemokamas. Bus renkami gyventojų parašai petičijoms, kurios bus nukreiptos į reikiamas institucijas, galinčias padėti vėlavams.

Susirinkimuose dalyvaus leigijonių orkestrai, teatralinės bei savišveikos grupės, ugniagesiai ir visų mėgstamas TV artistas Bob Crane iš Hogans Heros filmų. (Pr).

— Lietuvių Filatelistų Draugijos "Lietuva" narių susirinkimas įvyks šį antradienį kovo mėn. 31 d. Jaunimo Centre. Nuo 7 val. v. iki 8 val. v. filatelinė valanda; nuo 8 val. v. bus svarstomi svarbūs draugijos reikalai. Kviečiami nariai ir svečiai gausiai dalyvauti.

♦ Š. m. balandžio mėn. 5 d. 7 val. p. p. Čikagoje, Orchestra Hall, įvyksta New Yorko Metropolitan Operos solistės Lilijos šukytės koncertas. Koncerto pelnas skiriamas paremti lietuvių kalbos lektūros įvedimą Čikagos Universitete. Dalyvaudami koncerte ne tik išgirsime iškiliosios solistės Lilijos šukytės dainos meną, bet kartu paremsime mūsų pastangas lietuvių be stiprinti.

Bilietai gaunami; Marginiuose, 2511 W. 69 St., tel. 778-4585 ir Lietuvių Fonde, 6643 So. Maplewood Ave., tel. 778-2858. (Pr).

♦ Venecuelos Lietuvių Draugija balandžio 18 d. 7:30 val. vak., šeštadienį, Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., rengia linksma vakarį. Šokioms gros Neo-Lituanų orkestras. Programoje: Venecuelos lietuvių jaunimo talentų pasirodymas, šilta vakariene, veiks bufetis. Įėjimo auka 5 dol. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69 St. ir Economy Food Market, 3210 So. Halsted St. Stalai užsakomi tel. CA 5-4995 dienomis ir 776-3727 vakarais. (Pr)

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

REGISTERED NURSE

11 P.M. — 7 A.M. SHIFT
MINIMUM STARTING SALARY

\$709 PER MONTH

Apply or Phone
Personnel Department

ST. FRANCIS
HOSPITAL
12935 GREGORY

BLUE ISLAND, ILL.
597-2000

TYPIST

Must be good typist. Good salary plus company benefits. Ask for Mr. BECK
AMERICAN PETRO CHEMICAL
2639 W. GRAND
Tel. 276-2222

GIRL FRIDAY

Tremendous opportunity for a mature lady who can type 40 W.P.M. Will be right hand to manufacturing manager of one of the Southwest side fastest growing company's. Salary \$630 per month. Hurry — call now!

247-1304
HOLMES
4389 So. ARCHER
63 E. ADAMS 939-7633
RANDHURST SHOPPING CTR.
392-2700

DEPENDABLE WOMEN

To live-in. Family of 3. Eight years old boy. Light housework — cooking. Own quarters in lovely home in Lake Forest. Must drive. Top salary and home for right person. Must speak English.
234-6449

If no answer — 312 — 225-3802

SECRETARY

Able to take shorthand, use dictaphone and type electric 60 WPM. Aptitude for figures. Lots of variety. Many fine fringe benefits. Near NW location, right of Kennedy Expwy.
278-2144

SWITCHBOARD — RECEPTIONIST

Clerical duties. Lite typing. Near Loop and Expressway. Salary commensurate with ability.
CALL
Miss DAGRES —
686-2546

GENERAL OFFICE

Typing, filing, invoicing, billing. Some experience preferred.
668-5512

RECEPTIONIST — TYPIST

Downtown Evanston Real Estate office needs alert receptionist. Tact and neatness important. Shorthand helpful.
HEIL & HEIL, INC.
1521 CHICAGO AVE.
DA 8-1822

BOOKKEEPER

Experienced. Trial balance, taxes, general ledger. 37 1/2 hour week, hours to suit.
Call MR. FELDMAN
VA 6-1840
FELDMAN BROS.
4235 W. MADISON CHICAGO

SWITCHBOARD RECEPTIONIST

Lite typing & Figure aptitude. 40 hr. week. Co. benefits.
Call 421-3414

CASHIER

Part time. Evenings & Week-ends. Must be 21, experienced. Call Mr. ERWARDS
CONVENIENT FOOD MART
Call 544-1988

PERSONAL Asmenų Ieško

PAIEŠKOMAS
DR. BALYS PETKAUSKAS
Prašmas atsiliepti. Žinia apie j. prašmį pranešti šiu adresu:
JUSTINA POČIS
6490 GLADSTONE ST.
VANCOUVER 18, BC,
CANADA

Jau užsakyti autobusai į L.

Šukytės koncertą. Iš Marquette Parko, nuo 69-tos ir Washtenaw Ave. autobusai išeis š. m. balandžio 5 d., 5 val. p. p. Keleivius nuveš prie Orchestra Hall durų ir po koncerto, 9 val., iš ten pat grąžins atgal į Marquette Parką. Nuo keleivių skaičiaus priklausys, kiek reikės autobusų. Norintieji pasinaudoti autobusuais, turi ne vėliau š. m. kovo 31 d. įsigyti autobusui bilietus. Bilietai parduodami Marginių prekybosje. Kaina 1 dol. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

DAŽYMAS

Pigiai dažnai kambarius, valan kilimus ir baldus.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokė jimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR ERANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel. Republic 7-1941

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas

REAL ESTATE

Parašų paliudijimas

NOTARY PUBLIC

Draudimo informacijos

INSURANCE

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRĖSTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj)

Pigūs automobilų draudimai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Davanos

visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, baldai, piniginės.

STEBĖKITE!

MODERNUS 14 METŲ, 5 kamb., 3 miegamųjų mūrinis namas. Be to, 3 kambariai įrengti pajamoms su atskira virtuve ir vonia. Arti tarp naujų gražių namų Marquette Parke. Nasilori \$27,000.

9 KAMB. SVARUS MŪRAS, beveik naujas garažas, naujas gazu šildymas, prie California Ave., Marquette Parke, \$20,400.

2 AUKŠTŲ MŪRAS, vienas didelis 7 kamb., butas, laisva graži biznio patalpa, prie jos kitas 3 kamb. butas, 2 auto garažas, apie 40 pėdų sklypas Marquette Parke. \$20,000.

PRIE FORD CITY 5 1/2 kamb. 8 m. modernus mūras. Apie 40 pėdų sklypas, 1 1/2 auto garažas. \$22,900.

LUXUS 4 BUTŲ MŪRAS, arti Maria High. Naujas gazu šildymas, aluminijaus lango, mūro garažas, platus sklypas. \$45,000.

PIGUS LOTAS dviem butam statyti, Marquette Parke.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

PProspect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE

4259 So. MAPLEWOOD AVENUE

Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visoklausiu nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir liūdimai vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaškai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Trengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Trengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,

CHICAGO, ILL. 60609

Tel. VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047

(kainavimas veltui, kreipkitės bet kada